

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

**Information Literacy Behavior of
Phetchabun Rajabhat University Students**

นางลัดขันธ์ ยุทธศิลป์เสวี

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2558

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Information Literacy Behavior of

Phetchabun Rajabhat University Students

นางดั๊กษ์ ยุทธศิลป์เสวี

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2558

ชื่องานวิจัย พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้วิจัย นางลักษ์ ยุทธศิลป์เสวี
สาขาวิชา สารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีเสร็จวิจัย 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โดยสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา 5 คณะ จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งใช้แบบสอบถามที่พัฒนามาจากแบบสอบถามที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในโครงการการรู้สารสนเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยมี 3 ประเด็น คือ พฤติกรรมการค้นหาเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ พฤติกรรมการค้นหาในชีวิตประจำวัน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการค้นหาเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ พบว่าประเภทของงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายมากที่สุด คือ การนำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน ส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมการค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com) มาก ด้านแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุดส่วนใหญ่จะประเมินสารสนเทศว่าแหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรม หรือรายการอ้างอิงหรือไม่ ส่วนแหล่งสารสนเทศในเว็บไซต์นักศึกษามักจะประเมินจากความทันสมัยของสารสนเทศ ด้านการให้บุคคลอื่นช่วยประเมินแหล่งข้อมูลนั้นส่วนใหญ่ ใช้เพื่อนที่เรียนด้วยกัน ส่วนวิธีการศึกษาค้นคว้าในรายวิชาต่าง ๆ นักศึกษาจะเพิ่มมุมมองของตัวเองในงานค้นคว้า เพื่ออาจารย์จะได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาวาดคิดอย่างไร ประเด็นที่เป็นปัญหาที่สุดคือ การเริ่มต้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และความยากในการกำหนดหัวข้อรายงานและการกำหนดว่าสารสนเทศที่ใช้ทำรายงานมีความเพียงพอหรือไม่

2. พฤติกรรมด้านการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษา พบว่า หัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาใช้เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันที่นักศึกษาลงมือ คือ โปรแกรมค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com) และเมื่อค้นพบสารสนเทศแล้ว นักศึกษาส่วนใหญ่จะพิจารณาจากผู้จัดทำ/หน่วยงานที่จัดทำเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ และ ขอให้อาจารย์ผู้สอนช่วยประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาลงมือสืบค้นสำหรับชีวิตประจำวัน ด้านความยากในการสืบค้นสารสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่า การรู้ข้อมูลที่ต้องการหาในเว็บไซต์แน่ ๆ แต่หาข้อมูลไม่พบเป็นเรื่องที่ยากที่สุด

3. ด้านปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา พบว่า ด้านพฤติกรรมการรู้สารสนเทศในรายวิชาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ปัจจัยด้านเพศ อายุ ชั้นปี คณะ เกรดเฉลี่ย การเคยเรียนวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรู้สารสนเทศในรายวิชา ส่วนพฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวันของนักศึกษา พบว่า อายุ ชั้นปี คณะ และ การเคยเรียนวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรู้สารสนเทศในชีวิตประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พฤติกรรมสารสนเทศ, การรู้สารสนเทศ, การแสวงหาสารสนเทศ

Research Title	Information literacy behavior of Petchabun Rajabhat University students
Researcher	Nonglak Yuttasinseewee
Subject Education	Information Science
	Phetchabun Rajabhat University Years of research complete 2016

ABSTRACT

The purpose of this research was to study information literacy behavior of undergraduate students of Phetchabun Rajabhat University. A sample group of 375 students was drawn from the second-year, third-year and fourth – year students who enrolled in the first semester of academic year 2015, selected by stratified random sampling. The 364 questionnaires were returned. The data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean and standard deviation.

Research findings were presented on three topics: information literacy behaviors for course related research assignments, information literacy behaviors for everyday life research and Factors related to information literacy behavior

1. Information literacy behaviors for course –related research assignments, it was found that the most frequent assignment students received during the whole academic year was class project. The resource students depended on the most to search for information was search engines. The resources that they was largely reliant on was classmates and the criteria used to evaluate the information every time they found was bibliography or reference lists. When searching for information on websites, students took into consideration how up to date the web pages were. Those often asked to help with information evaluation was classmates. Methods often used while searching for the information was adding their point view in the assignment to show instructors what they

think. It was also found that students had problems in making the report from the beginning of the assignment.

2. Information literacy behaviors for everyday life research, findings showed that students had carried out for everyday life research included news and current events. The resource that most students always consulted during their everyday life research process was search engines. When students found a source for everyday life research, they often considered the reliability of the information providers on websites. Those who were asked for help with information evaluation at the highest level were instructors. Regarding searching procedures, the procedure found difficult was finding sources to use “out on the web.”

3. Factors related to information literacy behavior for course –related research assignments were no relationships statistically significant. For the factors related to information literacy behavior for everyday life research; whereas each variable of age, year of study, faculty and experienced on Information for Learning Subject, had statically significant at 0.05.

Keywords: Information behavior, Information Literacy, Information Seeking Behavior

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิจากคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อาภาภรณ์ วรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรีย์ สุทธิสารากร และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ ที่ให้คำแนะนำคำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา และ ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนสนับสนุนการดำเนินการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

นางลักษ์ ยุทธศิลป์เสวี

15 มีนาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ความสำคัญของสารสนเทศและการรู้สารสนเทศ	5
2.2 การใช้สารสนเทศ	7
2.3 พฤติกรรมสารสนเทศ.....	7
แนวคิดพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสัน.....	9
ตัวแบบพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของ David Ellis.....	10
2.4 สมรรถนะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่รู้สารสนเทศ.....	12
2.5 การจัดการเรียนการสอนรายวิชา สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์.....	13
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	23
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	64
5.1 สรุปผลการวิจัย	65
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	70
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
ประวัตินักวิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ชั้นปีที่ 2-4 ปีการศึกษา 2558	1
4-1 ความถี่ และร้อยละลักษณะทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	29
4-2 ความถี่ และร้อยละลักษณะงานที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้รับมอบหมาย	30
4-3 การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อทำงานที่อาจารย์มอบหมาย	31
4-4 การประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุด	32
4-5 สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์	
4-6 การขอให้บุคคลช่วยประเมินความน่าเชื่อถือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายวิชาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี	34
4-7 วิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษา	35
4-8 ปัญหาในกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานของนักศึกษา.....	37
4-9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการรู้สารสนเทศในการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษา.....	39
4-10 การค้นคว้าในชีวิตประจำวันของนักศึกษา.....	40
4-11 การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันที่นักศึกษา	41
4-12 สิ่งที่นักศึกษา คำนึงถึงเมื่อค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน	42
4-13 ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักศึกษา	43

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

4-14	ความถี่และร้อยละคะแนนรวมพฤติกรรมการรู้สารสนเทศในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษา.....	45
4-15	ร้อยละพฤติกรรมการรู้สารสนเทศในรายวิชาจำแนกตามปัจจัยของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	46
4-16	ร้อยละพฤติกรรมการใช้แหล่งทรัพยากรจำแนกตามปัจจัยของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี... ..	47
4-17	ร้อยละพฤติกรรมการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลในรายวิชาจำแนกตามปัจจัยของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	49
4-18	ร้อยละพฤติกรรมการสืบค้นจากเว็บไซต์จำแนกตามปัจจัยของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี.....	51
4-19	ร้อยละพฤติกรรมวิธีการศึกษาค้นคว้าจำแนกตามปัจจัยของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	52
4-20	ร้อยละพฤติกรรมการรู้สารสนเทศในรายวิชาจำแนกตามปัจจัยของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี.....	53
4-21	ร้อยละพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรจำแนกตามปัจจัยของนักศึกษาระดับปริญญา ตรี.....	55
4-22	ร้อยละพฤติกรรมการสืบค้นจากเว็บไซต์จำแนกตามปัจจัยของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	57
4-23	ร้อยละพฤติกรรมกระบวนการค้นคว้าจำแนกตามปัจจัยของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	59
4-24	ร้อยละพฤติกรรมการประเมินสิ่งที่ค้นคว้าจำแนกตามปัจจัยของนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	61

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การรู้สารสนเทศ (Information literacy) เป็นหนึ่งในทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อันเป็นทักษะที่สำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นแนวคิดสากลและเป็นสมรรถนะหลักของบุคคล ในศตวรรษนี้ การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนจำเป็นต้องเป็นศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ในขณะที่ผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำและอำนวยความสะดวกในการเรียน ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการศึกษาได้ จำเป็นต้องรู้แหล่งสารสนเทศ และมีทักษะการรู้สารสนเทศเพื่อสามารถสืบค้นและวิเคราะห์ ประเมินสารสนเทศได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของข้อมูลข่าวสาร ที่มีการทะลักทะลายนของสารสนเทศ (information explosion) ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องรู้สารสนเทศ รู้เท่าทันสื่อ และ รู้เท่าทันเทคโนโลยี เพื่อสามารถพิจารณา ถัดกรองสารสนเทศที่เผยแพร่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์และอินเทอร์เน็ตว่ามีความน่าเชื่อถือ นำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด

การเรียนรู้ในสังคมสารสนเทศ โดยเฉพาะในสถาบันอุดมศึกษา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (อมรวิรัช นาคทรพร, 2540) ดังนั้น บุคคลในยุคนี้จำเป็นต้องเป็นผู้รู้สารสนเทศ คือ ผู้ที่เรียนรู้ว่าจะทำอะไร จึงจะเกิดการเรียนรู้ โดยตระหนักว่าพวกเขาจะจัดการความรู้ได้อย่างไร จะแสวงหาสารสนเทศได้โดยวิธีใดบ้าง และจะทำอย่างไรจึงใช้สารสนเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (สมาน ลอยฟ้า, 2545) นอกจากนี้ การรู้สารสนเทศยังมีความเกี่ยวข้องกับแนวคิด การเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเชื่อว่า การศึกษาไม่มีที่สิ้นสุด และด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเข้าถึงสารสนเทศจำนวนมากเพื่อค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ ผู้เรียนสามารถทำได้โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ก่อให้เกิดความตระหนักในความสำคัญของการปลูกฝังทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการรู้สารสนเทศ จึงได้กำหนดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป วิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นสอนทักษะการรู้สารสนเทศมากกว่าการใช้ห้องสมุด โดยเปิดสอนเป็นเวลา 4-5 ปีแล้ว แต่มหาวิทยาลัยและผู้สอนยังไม่เคยมีการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษามาก่อน ประกอบกับองค์การยูเนสโก ได้มีการจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญ 30 คน จากประเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดการรู้สื่อและการรู้สารสนเทศ (The Development of Media and Information Literacy

Indicators) และได้จัดทำความร่วมมือเพื่อสำรวจพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเอเชีย (Asian Survey of Information Behaviors of College Students) ขึ้น โดยมีประเทศต่าง ๆ เข้าร่วม ซึ่งการเข้าใจระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน และเสริมการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในเอเชียต่อไป

ผู้วิจัย ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศ เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจวิธีการต่าง ๆ ของนักศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์กับสารสนเทศ พฤติกรรมสารสนเทศจึงเป็นการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ การแสวงหา และการใช้สารสนเทศของบุคคล (Wilson, 2000) การทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษา จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการรู้สารสนเทศ รวมถึงการพัฒนาปรับปรุงแหล่งบริการสารสนเทศในมหาวิทยาลัย เช่น หอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะ และเครือข่ายการให้บริการอินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศในการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
- 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศในการค้นคว้าในชีวิตประจำวันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5,207 คน (จากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เดือนสิงหาคม พ.ศ.2558)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5,207 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน จำนวน 375 คน

1.4 ตัวแปรที่ศึกษา

2.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คณะวิชาที่นักศึกษา กำลังศึกษา มีทั้งสิ้น 5 คณะ ได้แก่

- 1) คณะครุศาสตร์
- 2) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 3) คณะวิทยาการจัดการ
- 4) คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
- 5) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

2.2.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาซึ่งประกอบด้วย

- 1) พฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ
- 2) พฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน

1.5 นิยามศัพท์

1) **พฤติกรรมสารสนเทศ** หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่สามารถกำหนดวิธีการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งสารสนเทศ ประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้ โดยจำแนกพฤติกรรมออกเป็น 2 ประการ คือ พฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ และ พฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวันเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ และเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

2) **พฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ** หมายถึง เมื่อนักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำงานในรายวิชาที่เรียน เช่น รายงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ นั้น นักศึกษามีแนวทาง วิธีการ และรูปแบบของการศึกษาค้นคว้าอย่างไร ใช้แหล่งสารสนเทศใดบ้าง มีวิธีประเมินสารสนเทศอย่างไร และประสบอุปสรรคปัญหาใดในกระบวนการศึกษาค้นคว้า

3) **พฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน** หมายถึง เมื่อนักศึกษาต้องการข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน นักศึกษามีรูปแบบและวิธีการในการค้นคว้าอย่างไร ใช้แหล่งสารสนเทศใดบ้าง มีวิธีประเมินสารสนเทศอย่างไร และประสบอุปสรรคปัญหาใดในกระบวนการศึกษาค้นคว้า

4) **นักศึกษา** หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ได้เข้าใจพฤติกรรมสารสนเทศในการค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถใช้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดหาทรัพยากรและปรับปรุงการให้บริการสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา

2) ใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ รวมถึงในรายวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าและในชีวิตประจำวันของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

3) ใช้เป็นข้อมูลเพื่อจัดทำแนวทางในการพัฒนาทักษะการใช้สารสนเทศแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เพชรบูรณ์เป็นผู้รู้สารสนเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืนซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและประเทศชาติโดยรวม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความหมาย ความสำคัญและการรู้สารสนเทศ
2. การรู้สารสนเทศ
3. พฤติกรรมสารสนเทศ
4. สมรรถนะการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษา
5. การจัดการเรียนการสอนรายวิชา สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย ความสำคัญและการใช้สารสนเทศ

1.1 ความหมายของสารสนเทศ

มีผู้ให้นิยามและความหมายของสารสนเทศ ไว้ดังนี้

แม้นมาส ชวลิต (2528 : 5) ได้ให้นิยามคำว่า สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ข่าวสาร ข้อมูลที่ทำให้เกิดขึ้นแล้วเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ใช้คำพูด ภาพเขียน หรือ เก็บไว้ในรูปแบบที่มองไม่เห็นได้ด้วยตาเปล่า ต้องใช้เครื่องแสดงเพื่อส่งต่อ หรือ กระจายไปสู่ผู้ที่ต้องการใช้

ครุฑิต มัลย์วงศ์ (2537 : 71) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศ คือ ผลสรุปที่ได้มาจากการนำข้อมูลมาประมวลด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การสรุปทางสถิติ การเปรียบเทียบ การจำแนก หรือการจัดกลุ่ม

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2546 : 47) ได้ให้นิยามความหมายของ สารสนเทศ คือ ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง และความคิดต่าง ๆ ที่บันทึกหรือประมวลไว้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

จากนิยามข้างต้น สรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริงหรือประสบการณ์ความคิดต่าง ๆ ที่ผ่านกระบวนการประมวลผลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสรุป การวิเคราะห์ สังเคราะห์ จัดกลุ่ม เรียงเรียง และการคำนวณ จากนั้นมีการบันทึกลงในสื่อหรือวัสดุประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

สารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการศึกษาค้นคว้าในการเรียนและการดำเนินชีวิต รวมถึงมีบทบาทต่อการพัฒนาตนเอง พัฒนาประเทศ และสังคม ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศ ดังนี้

แม้นมาส ชวลิต (2532 : 11-12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศไว้ดังนี้

1) ความสำคัญของสารสนเทศต่อบุคคล

- 1.1) ทำให้สามารถต่อสู้ได้ดีกับสิ่งแวดล้อมที่ไม่รู้จักและอาจเป็นอันตรายถึงชีวิตได้
- 1.2) ทำให้สามารถต่อสู้กับความไม่รู้ของตนเองในเรื่องที่จำเป็นต้องรู้
- 1.3) ทำให้สามารถเผชิญกับปัญหาต่างๆ ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหา
- 1.4) ทำให้เกิดความเจริญด้านจิตใจ

2) ความสำคัญของสารสนเทศต่อสังคม

- 2.1) ก่อให้เกิดการศึกษาซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาสังคม
- 2.2) รักษาไว้และถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม
- 2.3) เสริมสร้างความรู้ ความสามารถทางด้านเทคโนโลยี และความรู้อื่นๆ ที่เป็นพื้นฐานจำเป็นต่อการพัฒนาสังคม

1.3 ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ

ความสำคัญของการรู้สารสนเทศ ไม่ได้มีความสำคัญต่อการเรียนการศึกษาเพียงเท่านั้น แต่ยังมีมีความสำคัญต่อการค้นหาหาข้อมูลในชีวิตประจำวันอีกด้วย (จันทิมา เขียวแก้ว, 2554 : 24-26) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการรู้สารสนเทศไว้ดังนี้

1) การรู้สารสนเทศช่วยสร้างทักษะการประเมินสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นที่ไปอย่างรวดเร็ว และการเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่ กราฟิก เสียง ข้อความ และภาพเคลื่อนไหว ก่อให้เกิดปัญหาการเลือกใช้สารสนเทศในการศึกษา การทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวัน เนื่องจากสารสนเทศอาจไม่ได้รับการกลั่นกรอง ขาดความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ก่อให้เกิดปัญหาในการประเมินสารสนเทศที่ต้องการ

2) การรู้สารสนเทศช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิต การรู้สารสนเทศมีความสำคัญกับทุกกลุ่มบุคคลและทุกสาขาอาชีพ เพราะทุกคนต้องอาศัยสารสนเทศในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน การรู้สารสนเทศช่วยให้ข้อมูลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ เช่น การซื้อสินค้า การเลือกสถานศึกษา การจ้างพนักงาน การลงทุน การเลือกผู้แทน และอื่นๆ รวมถึงเป็นพื้นฐานของเสียงในระบอบประชาธิปไตยซึ่งมีผลต่อการยกระดับหรือปรับปรุงคุณภาพชีวิต

3) การรู้สารสนเทศช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน การรู้สารสนเทศเป็นทักษะที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่างๆ เนื่องจากการสอนและการเรียนรู้ในปัจจุบันเกิดขึ้นได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้และสารสนเทศได้จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อาจารย์และนักศึกษาไม่จำเป็นต้องดำเนินการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรืออยู่ในสถานที่และเวลาเดียวกัน การเรียนรู้รูปแบบนี้ต้องอาศัยทักษะการรู้สารสนเทศของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการเรียนการสอน

4) การรู้สารสนเทศช่วยเพิ่มโอกาสในการหางานของบัณฑิต หน่วยงานหลายหน่วยงานในทุกสาขาวิชา ยังให้ความสำคัญกับการรู้สารสนเทศ โดยได้กำหนดให้การรู้สารสนเทศเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (Saunders, 2011: 7 -11) นอกเหนือจากความรู้ในวิชาชีพและความสามารถทางวิชาการ และทักษะเฉพาะแล้ว ผู้จ้างงานส่วนใหญ่ยังต้องการบัณฑิตที่มีทักษะการรู้สารสนเทศด้วย บัณฑิตที่มีทักษะการรู้สารสนเทศจึงมีโอกาสมากที่จะได้รับการจ้างงาน

5) การรู้สารสนเทศช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เมื่อนักศึกษาจบการศึกษาแล้วเข้าสู่การทำงาน ทักษะการรู้สารสนเทศจะช่วยฝึกปฏิบัติการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งนักศึกษาสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ (The Association of College and Research Libraries, 2000:

4) จึงถือได้ว่าการรู้สารสนเทศเป็นองค์ประกอบที่สำคัญและเป็นปัจจัยช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ชุดิมา สัจจามันท์, 2550: 30; Virkus, 2011)

6) การรู้สารสนเทศช่วยส่งเสริมเสรีภาพในการเรียนรู้ การรู้สารสนเทศของบุคคล จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลสามารถเข้าถึงสารสนเทศจากทั่วทุกมุมโลก และสามารถสารสนเทศออกเป็นความรู้ เพื่อนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นการส่งเสริมเสรีภาพในการเรียนรู้ของทุกคนอย่างแท้จริง

1.2 การใช้สารสนเทศ (Information use)

เมื่อผู้ใช้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการแล้ว จะนำสารสนเทศที่ค้นได้ไปแก้ไขหรือทำความเข้าใจปัญหา หรือไปเรียบเรียง วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อนำเสนอตามความต้องการของตนหรือนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ซึ่งวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ ได้แก่

1) เพื่อสนองความต้องการส่วนบุคคล เช่น แก้ปัญหาประจำวัน การติดตามข่าวสารสถานการณ์บ้านเมือง เพื่อความบันเทิง และนันทนาการ รวมถึงเพื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบายสาธารณะ

2) เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางการทุกระดับ วัยผู้ใหญ่ที่สนใจการศึกษาต่อด้วยตนเองหรือบุคคลที่ไม่รู้หนังสือ

3) เพื่อปฏิบัติงานและเพื่อปรับปรุงองค์กร เพื่อสร้างผลผลิตและบริการ สร้างผลประโยชน์แก่กลุ่มหรือองค์กร หรือ การใช้สารสนเทศเพื่อปกครองสังคมให้มีประสิทธิภาพ

4) เพื่อปกครองสังคมให้มีประสิทธิภาพ เช่น เพื่ออธิบายข้อมูลให้ประเทศชาติ ได้แก่ ตำรา มโนประชากร อากาศ สถิติสุขภาพ และสถิติแรงงาน หรือการใช้สารสนเทศเพื่อการดำเนินงานของรัฐ

5) เพื่อวัตถุประสงค์นานาชาติ เช่น การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม แลกเปลี่ยนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแลกเปลี่ยนทางวิชาชีพอื่น ๆ

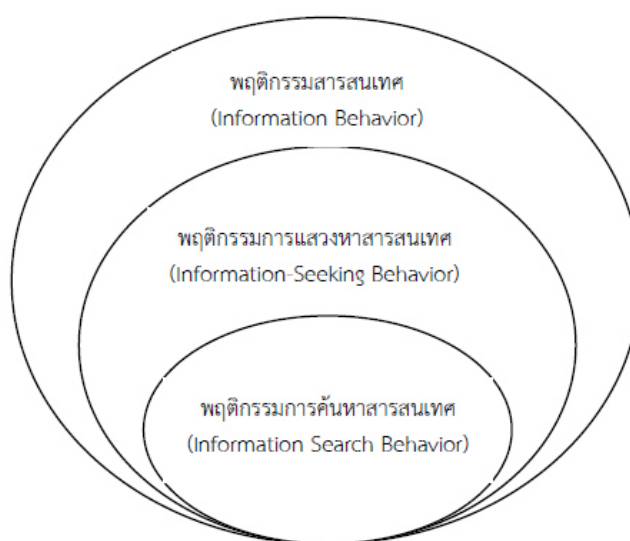
2. พฤติกรรมสารสนเทศ (Information behavior)

พฤติกรรมสารสนเทศ (Information behavior) เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจวิธีการต่าง ๆ ที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสารสนเทศ โดยเฉพาะการสร้าง การแสวงหา และ การใช้สารสนเทศ งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศส่วนใหญ่ใช้แนวคิดของ Thomas D. Wilson (Wilson, 1997) ซึ่งประกอบด้วย การสืบค้นสารสนเทศ และความต้องการใช้สารสนเทศ ความหมายของนิยามให้ความสำคัญกับความต้องการสารสนเทศซึ่งเป็นองค์ประกอบภายในและปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมซึ่งมีผลต่อการตอบสนองความต้องการสารสนเทศ

2.1 แนวคิดพฤติกรรมสารสนเทศของวิลสัน

Wilson (1999) ได้นิยาม พฤติกรรมสารสนเทศ ว่าเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่สามารถกำหนดความต้องการของตน สามารถสืบค้นสารสนเทศได้ในทุก ๆ วิธีการและสามารถใช้สารสนเทศหรือเปลี่ยนรูปสารสนเทศได้ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการศึกษาสารสนเทศและสามารถกำหนดความแตกต่างของการแสวงหาและการสืบค้นสารสนเทศได้ จากนิยามดังกล่าว พฤติกรรมที่มีการศึกษา ตามแนวคิดพฤติกรรมสารสนเทศของ Wilson ได้แก่

- 1) ความต้องการสารสนเทศ
- 2) การแสวงหาสารสนเทศ
- 3) การใช้สารสนเทศ

รูปที่ 2-1 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมค้นหาสารสนเทศ

จากรูปที่ 2-1 แสดงให้เห็นแนวคิดของ Thomas D. Wilson อดีตศาสตราจารย์ด้านสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซฟฟิลด์ ประเทศอังกฤษ ที่ได้นำเสนอตัวแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสารสนเทศ พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมค้นหาสารสนเทศ โดยถือว่าพฤติกรรมสารสนเทศมีความหมายที่กว้างที่สุดครอบคลุมทั้งพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมค้นหาสารสนเทศ ซึ่งพฤติกรรมสารสนเทศเป็นพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์กระทำเพื่อให้ได้รับสารสนเทศที่ตนต้องการจากแหล่งสารสนเทศ รวมถึงพฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศด้วย ในขณะที่พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศก็กว้างกว่าและครอบคลุมพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศอีกทอดหนึ่ง ดังนั้นหากต้องการศึกษาและเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้ จึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจแนวคิดหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องด้วย นั่นคือพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และพฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศตามลำดับ เพราะหากศึกษาเพียงขั้นตอนหรือกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ครอบคลุม ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ซึ่ง Wilson ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1) พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ (Information-Seeking Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เริ่มต้นจากผู้ที่มีความต้องการสารสนเทศเรื่องใดเรื่องหนึ่งจึงต้องมีการแสวงหาสารสนเทศซึ่งในระหว่างการแสวงหาสารสนเทศบุคคลจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศ ซึ่งอาจเป็นระบบสารสนเทศโดยมนุษย์ เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ หรือระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น เวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web) เป็นต้น (Wilson. 2000 : 49)

2) พฤติกรรมการค้นหาสารสนเทศ (Information Search Behavior) เป็นพฤติกรรม ขั้นแรกของผู้ใช้ที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับระบบสารสนเทศทั้งในระดับปฏิบัติ เช่น การใช้เมาส์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ต่าง ๆ หรือระดับการใช้ความคิด สติปัญญา และความรู้ในการสืบค้น เช่น การใช้ตรรกะบูลีนในการค้นหรือการตัดสินใจเลือกสารสนเทศที่ดีที่สุดหรือพิจารณาว่าสารสนเทศที่ได้มาตรงกับความต้องการของตนหรือไม่ (Wilson. 2000 : 50)

สรุปได้ว่า Wilson ต้องการนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศในเชิงมหภาคซึ่งครอบคลุมถึงการแสวงหาและการใช้สารสนเทศโดยเน้นที่ผู้ใช้เป็นสำคัญ เพราะว่าพฤติกรรมสารสนเทศ เกิดจากความต้องการสารสนเทศที่เป็นนามธรรม และสัมพันธ์กับบริบทต่าง ๆ เช่น สภาวะทางอารมณ์ สภาวะทางสติปัญญา เป็นต้น ในขณะเดียวกันเมื่อบุคคลเกิดความ ต้องการสารสนเทศไม่จำเป็นว่าบุคคลนั้นจะต้องแสวงหาสารสนเทศเสมอไป เพราะอาจมีสิ่งที่น่าสนใจ หรือเป็นอุปสรรคต่อการแสวงหาสารสนเทศ และเมื่อค้นหาสารสนเทศได้แล้วจึงนำสารสนเทศนั้นมา ประมวลผลและขั้นตอนสุดท้ายคือการนำสารสนเทศนั้นไปใช้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสารสนเทศนั่นเอง

2.2 ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ David Ellis

ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์(The information seeking behavioral model of social scientist) ซึ่งเป็นตัวแบบพื้นฐานที่เอลลิสพัฒนาขึ้นมาจากผลการวิจัยพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักวิชาการด้านสังคมศาสตร์ในปี ค.ศ.1987 และ ค.ศ.1988 ซึ่งตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักสังคมศาสตร์ ประกอบด้วยพฤติกรรม (กิจกรรม) 6 ประการ ได้แก่

1) การเริ่มต้น (starting) เป็นการเริ่มต้นกระบวนการแสวงหาสารสนเทศ โดยอาจเป็นการทำงานชิ้นใหม่หรือสนใจศึกษาหาความรู้ในเรื่องใหม่ ซึ่งผู้แสวงหาสารสนเทศอาจเริ่มต้นจากการสอบถามเพื่อนร่วมงานหรือผู้รู้ การอ่านตำราพื้นฐานเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น

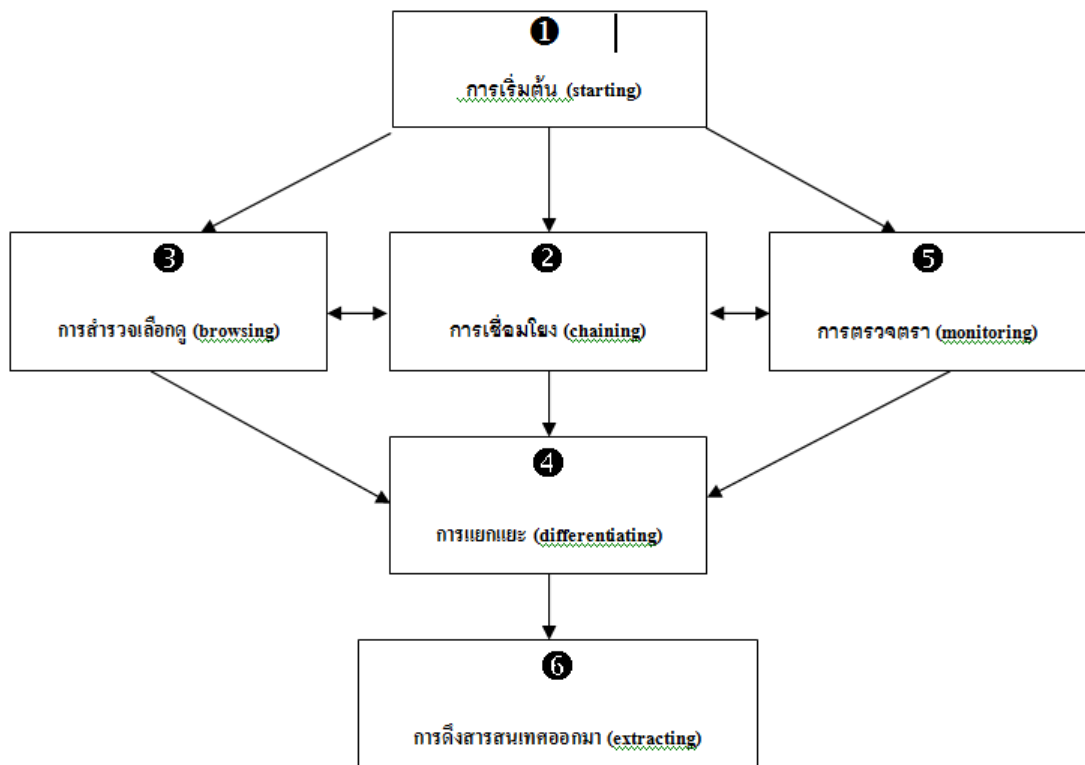
2) การเชื่อมโยง (chaining) เป็นการเชื่อมโยงสารสนเทศจากการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม โดยอาจเป็นการเชื่อมโยงย้อนหลัง (backward chaining) คือเชื่อมโยงจากรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมในเอกสารที่มีอยู่ หรือการเชื่อมโยงข้างหน้า (forward chaining) คือเชื่อมโยงว่ามีเอกสารใดอ้างอิงถึงเอกสารที่มีอยู่บ้าง

3) การสำรวจเลือกดู (browsing) เป็นการค้นหาโดยมีเรื่องที่ต้องการหรือสนใจอยู่อย่างกว้าง ๆ จึงต้องสำรวจบริการเวียนสารบรรณวารสารในสาขาวิชาที่สนใจ เพื่อเลือกดูบทความที่อาจตรงกับความต้องการเฉพาะได้ เป็นการเลือกดูอย่างผ่าน ๆ ซึ่งต่างจากการค้นแบบเฉพาะเจาะจง (specific searching) ที่ค้นจากหัวข้อหรือชื่อเรื่องโดยตรง

4) การแยกแยะ (differentiating) เป็นการแยกแยะสารสนเทศที่แสวงหาได้ โดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ชื่อผู้แต่ง ชื่อวารสาร ฯลฯ เป็นเกณฑ์เพื่อกรองสารสนเทศที่แสวงหาได้

5) การตรวจตรา (monitoring) เป็นการตรวจตราวรรณกรรมหรือสารสนเทศใหม่ในสาขาวิชาหรือแวดวงวิชาการที่ตนสนใจและคุ้นเคย เช่น การติดตามจากรายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักพิมพ์ในสาขาวิชานั้น ๆ การติดตามอ่านวารสารบางรายชื่อทุกฉบับที่ตีพิมพ์ การติดต่อสื่อสารกับนักวิจัยหรือนักวิชาการที่ตนรู้จัก เป็นต้น

6) การดึงสารสนเทศออกมา (extracting) เป็นการดึงสารสนเทศที่ต้องการจากรายงานการวิจัย บทความวารสาร หนังสือ ฐานข้อมูลดัชนี หรือเอกสารประกอบการประชุม ซึ่งเป็นสารสนเทศเพียงบางส่วนในเอกสารที่สามารถนำไปใช้ได้ทันที เช่น สถิติค่ากล่าวหรือคำพูดสำคัญ ผลการศึกษา ผลวิจัย ฯลฯ ผู้แสวงหาสารสนเทศจำเป็นต้องระบุเอกสารที่มีสารสนเทศที่ต้องการเสียก่อน จึงจะสามารถดึงสารสนเทศออกมาได้

ภาพที่ 2.2 ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของ David Ellis

ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิสที่เป็นจุดแข็ง ก็คือ มีความสอดคล้องกับตัวแบบของคนอื่น ๆ เช่น Kuhthau ที่คล้ายคลึงกันในรูปแบบของพฤติกรรม/กิจกรรมที่มีความหลากหลายที่นำไปใช้ในกระบวนการแสวงหา ค้นหาสารสนเทศ ตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส เป็นตัวแบบที่สำคัญ เพราะว่า เป็นตัวแบบพื้นฐานของ การวิจัยเชิงทดลอง และถูกนำไปใช้ในการศึกษาหลาย ๆ สาขา และหลากหลายกลุ่มผู้ใช้ การจำแนกพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส ระหว่างนักสังคมศาสตร์ ได้แนะนำว่า ระบบการค้นคืนสารสนเทศน่าจะเป็นประโยชน์มากขึ้น โดยรวมถึงลักษณะของพฤติกรรม/กิจกรรมที่สนับสนุนตัวแบบนี้โดยตรง

ยกตัวอย่างตัวแบบพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของเอลลิส โดยยกตัวอย่างตามแบบเว็บเบราว์เซอร์ เช่น การเริ่มต้นจากหน้าเว็บไซต์หน้าหนึ่ง หรือ 2-3 หน้าในเว็บไซต์หนึ่ง เพื่ออ่านหรือหาข้อมูลที่สนใจอื่น ๆ ต่อไป (Starting) จากนั้นก็ดูลิงก์หรือเชื่อมโยงต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าเว็บเพจหนึ่ง ก็สามารถลิงก์เชื่อมโยงได้ทั้งเดินหน้าและถอยหลัง (Chaining) อ่านหน้าเว็บไซต์แบบสแกน โดยเลือกดูผ่าน ๆ เฉพาะเรื่องที่สนใจก่อน (Browsing) ทำสัญลักษณ์เพื่อแยกแหล่งทรัพยากรที่สนใจไว้ เพื่อสามารถกลับมาเลือกใช้อ้างอิงต่อไปได้ง่าย (Differentiating) บอกรับเป็นสมาชิก

หรือรับแจ้งรายการสารสนเทศใหม่ ๆ ทางอีเมลเพื่อติดตามข่าว (Monitoring) และค้นหาสารสนเทศจากแหล่งที่ต้องการจริง ๆ จากสารสนเทศทั้งหมด เพื่อนำออกมาใช้ (Extracting)

3. สมรรถนะของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่รู้สารสนเทศ

การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในแต่ละประเทศต่างมีการกำหนดมาตรฐานการรู้สารสนเทศที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมาตรฐานสมรรถนะการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่พัฒนาขึ้นโดย Association of College and Research Libraries (2000) ซึ่งประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 สามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการได้

มาตรฐานที่ 2 เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 สามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่คัดเลือกไว้กับความรู้เดิมที่มีอยู่

มาตรฐานที่ 4 ใช้สารสนเทศได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในฐานะบุคคลหรือสมาชิกกลุ่ม

มาตรฐานที่ 5 เข้าใจประเด็นทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ รวมถึงการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย

จากมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา (ACRL, 2000) มุจรินทร์ ผลกล้า (2550 : 22) ได้สรุป ความสามารถในการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาควรมีความสามารถ โดยมีขอบเขตดังนี้

1. นักศึกษาสามารถกำหนดสารสนเทศที่ต้องการโดยสังเกตจากการรวมอภิปรายกลุ่มความสามารถในการกำหนดหัวข้อการศึกษาวิจัย การสำรวจแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการได้ รวมทั้งระบุประเภทและรูปแบบของแหล่งสารสนเทศที่ต้องการได้โดยสังเกตจากการรู้วงจรของสารสนเทศ รู้จักหมวดหมู่ รู้คุณค่าและความแตกต่างของสารสนเทศ บอกวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแหล่งทรัพยากรสารสนเทศได้

2. นักศึกษาสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพคือเลือกวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการกำหนดกลยุทธ์ในการสืบค้นได้มีวิธีการที่หลากหลาย ในการค้นคืนสารสนเทศแบบออนไลน์พร้อมทั้งต้องสรุปย่อ บันทึกสารสนเทศที่ค้นคืนได้

3. นักศึกษาสามารถประเมินผลสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศมาประยุกต์กับความรู้เดิม ได้โดยสรุปสาระสำคัญของสารสนเทศ ที่รวบรวมได้ เลือกเกณฑ์ ☐ ในการนำมาประเมินสารสนเทศ ได้พร้อมทั้ง สามารถตัดสินใจได้ว่าสารสนเทศที่รวบรวมได้ตรงกับความต้องการหรือไม่

4. นักศึกษาสามารถใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพโดยการนำสารสนเทศที่รวบรวม ได้มา สร้างองค์ ☐ ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวในการใช้สารสนเทศที่ได้มา

4. การจัดการเรียนการสอนรายวิชา สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

การสอน การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มี ทั้งการสอนสารสนเทศแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

การสอนการรู้สารสนเทศ อย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ การจัดอบรมสอนการใช้ห้องสมุด การอบรมการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ การจัดทำแผนปฏิบัติการสืบค้นจาก OPAC และ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดให้บริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุด เป็นต้น

การสอนการรู้สารสนเทศ อย่างเป็นทางการ ได้แก่ การสอนในรายวิชาต่าง ๆ เช่น วิชา ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และ สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ (Information for Learning) มีสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นผู้รับผิดชอบ

4.1 ลักษณะของรายวิชา

วิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วยกิต เป็นรายวิชาเลือกเสรีของ หลักสูตร หมวดศึกษาศาสตร์ทั่วไป มีรายละเอียดของเนื้อหาวิชา ดังนี้

1) คำอธิบายรายวิชา GEHU104 3(3-0-6) จำนวน 3 หน่วยกิต

ความหมาย ความสำคัญของสารสนเทศ การเรียนรู้สารสนเทศ สังคมสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้และทรัพยากรสารสนเทศ จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การใช้สารสนเทศ เพื่อเลือกใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม การศึกษาค้นคว้าสารสนเทศ กลยุทธ์และ กระบวนการสืบค้นสารสนเทศ ด้วยตนเองโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการอ้างอิง การ เขียนรายการบรรณานุกรม การเรียบเรียงการเขียนและนำเสนอข้อมูล สารสนเทศด้วยวิธีการและ รูปแบบที่หลากหลายและถูกต้องตามมาตรฐานสากล เพื่อผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะใน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และสามารถนำสารสนเทศจากการสืบค้นไปประยุกต์ใช้ในการทำ รายงาน การวิจัย สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

2) จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ทรัพยากรและรู้แหล่งสารสนเทศที่เหมาะสม มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าและการสืบค้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียน การทำงาน รวมถึงการประกอบอาชีพ

3) วิธีการสอน

3.1) บรรยายพร้อมยกตัวอย่าง ทำแบบฝึกและปฏิบัติ

3.2) อภิปรายกลุ่ม

3.3) กำหนดให้นักศึกษาศึกษาค้นคว้าและสืบค้นสารสนเทศด้วยตนเอง

4) วิธีการประเมินผล

4.1) พฤติกรรมการเข้าเรียน และการส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้ และตรงเวลา

4.2) ประเมินผลการศึกษาค้นคว้าและสืบค้นสารสนเทศด้วยตนเอง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่ออินเทอร์เน็ต

4.3) ประเมินผลการเขียนเอกสารอ้างอิงและบรรณานุกรมในรูปแบบที่ถูกต้อง

4.4) ประเมินผลการเรียบเรียงเขียนรายงานที่มอบหมายได้ถูกต้องตามรูปแบบ

5) ความรู้ที่ต้องได้รับ

5.1) มีความรู้ในเรื่องสารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า สามารถสืบค้นสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่ออินเทอร์เน็ต สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

5.2) มีทักษะในการเขียนเรียบเรียงรายงานทางวิชาการ ตลอดจนสามารถเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมได้ถูกต้อง

5.3) มีความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรมในการสารสนเทศที่ถูกต้องและเหมาะสม

5.4) มีความรู้เกี่ยวกับประเภทของหนังสืออ้างอิง การใช้ประโยชน์หนังสืออ้างอิงแต่ละประเภท

5.5) มีความรู้เรื่องประเภทของแหล่งทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทการจัดหมวดหมู่ทรัพยากร และการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรแต่ละประเภท

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้สำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศ และในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ การรู้สารสนเทศ การประเมินการรู้สารสนเทศ ปัญหา วิธีการและรูปแบบของ การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยศึกษาจากงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ 2549 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นวิทยานิพนธ์และการศึกษาอิสระ มีรายละเอียดงานวิจัยสรุปได้ดังนี้

เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง (2549) ศึกษา การประเมินการรู้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนิสิตสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการประเมินตนเองและระดับการรู้สารสนเทศศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนิสิตสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ โดยกลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 88 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่ามีการรู้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับปานกลางโดยมีความสามารถในการใช้สารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สำหรับระดับการรู้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิสิตมีระดับการรู้สารสนเทศทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลการเรียนพบว่า นิสิตที่มีผลการเรียนรายวิชาแหล่งสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแตกต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศที่แตกต่างกันนัยสำคัญ 0.01 โดยนิสิตมีความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศและความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศและความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สุภาวดี ศรีสุตตา (2549) ศึกษา การรู้สารสนเทศของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ และปัญหาด้านแหล่งทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการรู้สารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2547 จำนวน 358 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาในรายละเอียดทักษะการรู้สารสนเทศ พบว่า ด้านการวิเคราะห์แนวคิดหลักและประเด็นย่อยของเรื่องที่ศึกษา นักศึกษามีความรู้และทักษะในระดับดีมาก สำหรับด้านการรู้จักแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ความสามารถในการใช้และเข้าถึงสารสนเทศในแหล่งและทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภทได้ ความสามารถในการค้นหาสารสนเทศจากห้องสมุดและเว็บไซต์ต่าง ๆ ได้ ใช้ฐานข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ประเมินความน่าเชื่อถือของสารสนเทศได้ รวบรวมบรรณานุกรมและมีความสามารถในการเขียนอ้างอิงได้ อยู่ในระดับดี ส่วนทักษะการรู้สารสนเทศด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ของนักศึกษา และด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการ

ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนักศึกษา อยู่ในระดับต่ำ สำหรับปัญหาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีจำนวนไม่เพียงพอ สภาพเครื่องคอมพิวเตอร์เก่าและชำรุด รวมถึงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยขัดข้องบ่อย

จินดารัตน์ เบอร์พันธุ์และคณะ (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2-4 ปีการศึกษา 2553 โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตจาก 18 คณะ จำนวน 378 คน ใช้แบบสอบถามตามแนวทางของ Project Information Literacy Survey Instruments ของ Information School, University of Washington ที่ใช้ใน โครงการสำรวจการรู้สารสนเทศที่สำรวจการประเมินและการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยในยุคดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการศึกษา

1) ด้านความสามารถในการตระหนักรู้ขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มักจะเริ่มต้นการค้นคว้าโดยการคิดหาคำค้นก่อน และมักจะกำหนดโครงร่างรายงานก่อนทำรายงาน ส่วนพฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง คือ การลงมือเขียนรายงานโดยไม่ได้อ่านแผนก่อนว่าจะเขียนอะไร นอกจากนี้ นิสิตเกินครึ่งเห็นด้วยเป็นอย่างมากว่า การเริ่มต้นทำงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอนเป็นเรื่องที่ยาก การกำหนดหัวข้อเป็นเรื่องยาก และการจำกัดหัวข้อให้แคบลง เป็นสิ่งที่ยาก

2) ด้านความสามารถในการใช้กลยุทธ์การสืบค้นเพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างมากว่า การหาข้อมูลทันสมัยและการค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยในเว็บไซต์ห้องสมุดเป็นสิ่งที่ยาก มีนิสิตจำนวนหนึ่งเห็นด้วยอย่างมากว่า กิจกรรมบางอย่างเป็นเรื่องยาก ได้แก่ การที่ต้องคิดว่าจะไปหาข้อมูลจากแหล่งใดในมหาวิทยาลัย การกำหนดคำค้น การค้นหาข้อมูลที่จะใช้จากเว็บไซต์ สำหรับวิธีการค้นหาสารสนเทศ นิสิตส่วนใหญ่ มักจะใช้โปรแกรมค้นหาในการสืบค้นสารสนเทศ รองลงมามักจะค้นหาจากวิกิพีเดีย ส่วนการสืบค้นจากฐานข้อมูลบนเว็บไซต์ มีนิสิตใช้วิธีนี้น้อยที่สุด

3) ด้านความสามารถในการประเมินสารสนเทศ นิสิตจำนวนไม่ถึงครึ่งประเมินสารสนเทศที่สืบค้นได้จากห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ (ทำบ่อยและทำเกือบทุกครั้ง) เมื่อพิจารณาด้านการประเมินข้อมูลในเวิร์ดไวด์เว็บ นิสิตส่วนใหญ่ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลบนเว็บไซต์อย่างสม่ำเสมอ ด้านการขอให้บุคคลช่วยประเมินแหล่งสารสนเทศและสารสนเทศ ส่วนใหญ่ขอให้เพื่อนที่เรียนด้วยกันช่วยประเมิน รองลงมาคือ อาจารย์ผู้สอน เพื่อนและครอบครัว และบรรณารักษ์ ตามลำดับ ด้านการประเมินข้อมูลที่ค้นได้ นิสิตเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่า การประเมินข้อมูลที่ค้นได้เป็นสิ่งที่ยาก และการตัดสินใจว่าเว็บไซต์น่าเชื่อถือหรือไม่เป็นเรื่องยาก

4) ด้านความสามารถในการใช้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง พบว่า นิสิตจำนวนเกินครึ่งเห็นด้วยอย่างมากว่า การเขียนรายงานเป็นเรื่องยาก และการเลือกใช้ข้อมูลจาก ผลการสืบค้นที่ไม่ตรงกับหัวข้อเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก รองลงมิตเห็นด้วยอย่างมากว่า การอ่านเอกสาร ที่ค้นมาได้และผนวกเอาแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสืบค้นเพื่อมาทำรายงานเป็นสิ่งที่ยาก และ เห็นด้วยอย่างมากว่าการพิจารณาว่างานชิ้นใดเป็นงานที่ดีเป็นเรื่องยาก ด้านการตระหนักถึงความ ถูกต้องในการใช้สารสนเทศ มีประเด็นเกี่ยวข้องที่นิสิตเห็นด้วยอย่างยิ่งในด้านการพิจารณาว่างาน ลักษณะใดเป็นการคัดลอกผลงานทางวิชาการ และ การตัดสินใจเมื่อไหร่ควรอ้างอิงแหล่งข้อมูลเป็น เรื่องยาก

ดวงใจ วงษ์เศษ (2554) ศึกษาพฤติกรรม ปัญหา วิธีการและรูปแบบของ การแสวงหาและ การใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์มิชชั่น มหาวิทยาลัยนานาชาติ เอเชีย - แปซิฟิก โดยมีกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ อาจารย์จำนวน 24 คน และนักศึกษาคณะ พยาบาลศาสตร์มิชชั่น จำนวน 353 คน ประจำปีการศึกษา 2553 ผลการวิจัยพบว่า มีการแสวงหา และ การใช้สารสนเทศเพื่อการ ติดตามความรู้ความสนใจส่วนบุคคลมากที่สุด มีวิธีแสวงหาและใช้ สารสนเทศโดยการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ คือ คอมพิวเตอร์มากที่สุด มีการสืบค้นบทความหรือ วารสาร อิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการออนไลน์ 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากร สารสนเทศ ในห้องสมุด คือ ไม่ตรงตามความต้องการ แหล่งสารสนเทศไม่เพียงพอ เช่น รูปภาพ ซีดี-รอม วัสดุย่อส่วน เป็นต้น และผู้ใช้สารสนเทศขาดทักษะในการเลือกและประเมินสารสนเทศ ก่อนนำไปใช้ประโยชน์

สุกานดา เจริญวันชัยกุล (2554) ศึกษาพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศและอุปสรรคใน การแสวงหาสารสนเทศเพื่อการทำโครงการของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 กลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ กรุงเทพมหานคร โดยใช้ต้นแบบของเอลวิส เป็นแนวทาง ในการศึกษาพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ และใช้กรอบแนวคิดของวิลสันและวอลซ์ในการศึกษา อุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ กลุ่ม สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวน 39 คน ใน 30 สาขาวิชา ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา เกี่ยวกับการทำโครงการในปีการศึกษา 2552 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ เพื่อการทำโครงการของนักศึกษา ประกอบด้วย 9 กิจกรรม ได้แก่ การเริ่มต้น การเชื่อมโยงร้อยเรียง การสำรวจเลือกดู การค้นหา การแยกแยะ การตรวจตรา การดึงสารสนเทศออกมา การตรวจสอบ และการจบ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศที่เพิ่มขึ้นมาจากตัวแบบของ เอลวิส คือ การค้นหา เนื่องจากการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและการสื่อสาร ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ทุกที่ทุกเวลาทำให้กิจกรรม การค้นหาสารสนเทศ ทำได้สะดวก

รวดเร็วขึ้น ส่วนด้านอุปสรรคในการแสวงหาสารสนเทศ พบว่า อุปสรรคต่าง ๆ ที่นักศึกษาพบในการทำโครงการ ได้แก่ ทักษะทางภาษาอังกฤษที่ไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างจังหวัดเพื่อหาแหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล เวลาที่แหล่งสารสนเทศให้บริการไม่ตรงกับเวลาที่นักศึกษาสะดวก มีเวลาไม่เพียงพอในการศึกษาค้นคว้าสารสนเทศเพื่อทำโครงการ ที่ตั้งของแหล่งสารสนเทศ และการเข้าถึงสารสนเทศที่ให้บริการ

ชลภัศร์ วงศ์ประเสริฐ สมาน ลอยฟ้า และเพ็ญพรรณ เพชรสร (2555) ได้ศึกษา พฤติกรรมสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-5 จำนวน 390 คน ในปีการศึกษา 2553 โดยสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา 19 คณะ จำนวน 18,569 คน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์เป็นผู้มอบหมายงานให้นักศึกษา ประเภทของงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายในรอบปีที่ผ่านมามากกว่าร้อยละ 50 มี 2 ประเภท คือนักศึกษานำเสนอรูปเล่มรายงาน และการนำเสนอด้วยวาจา นักศึกษามีเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้า คือ ต้องการงานเสร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ไม่ได้มุ่งเน้นให้เกิดความรู้หรือกระบวนการเรียนรู้ และต้องการให้ได้คะแนนสูง ส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมการค้นหามากที่สุด โดยพิจารณาการสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์จากความทันสมัยของเว็บไซต์ ผู้ให้ข้อมูลเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลายหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์มีการระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบ ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ เว็บไซต์มีลิงค์เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ และมีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลประกอบอยู่ในระดับมาก ส่วนวิธีการศึกษาค้นคว้านั้นพบว่า นักศึกษามีการวางแผนไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหลังจากได้รับมอบหมาย มีการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจไว้ล่วงหน้า มีการวางแผนเรื่องการเขียนรายงานก่อน เริ่มต้นทำรายงานโดยการกำหนดคำค้น (search items) มีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้า และจะหยุดสืบค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามที่อาจารย์สั่งงานอยู่ในระดับมาก ในด้านการประเมินสารสนเทศที่สืบค้นได้พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับผู้เขียนมากกว่าแหล่งข้อมูล ส่วนการให้บุคคลอื่นช่วยประเมินแหล่งข้อมูลนั้นส่วนใหญ่ใช้เพื่อนที่เรียนด้วยกันในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามีปัญหาอยู่ ในระดับมาก ในการทำรายงานตั้งแต่การเริ่มต้นที่ได้รับมอบหมาย ความยากในการเลือกประเด็นในการทำรายงาน การกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการทำรายงานว่ามีความกว้างหรือแคบเพียงใด การค้นหาค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยในเว็บไซต์ของห้องสมุด การสืบค้นสารสนเทศส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ การประเมินว่าแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถือและไม่สามารถประเมินได้ว่ารายงานที่ทำสำเร็จแล้วดีเพียงใด

ทิพวรรณ จำปาเงิน (2555 : บทคัดย่อ) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 386 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อประกอบการทำรายงาน รองลงมาคือเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องที่น่าสนใจและเพื่อติดตามข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย นักศึกษามีการแสวงหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศที่เป็นสื่อมวลชน รองลงมาคือ แหล่งสารสนเทศอื่น ๆ และแหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคล นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมค้นหา (Search Engine) จาก Google ด้านการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ ฐานข้อมูลออนไลน์ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาที่มีกลุ่มเพศ ชั้นปี และคณะวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีการแสวงหาสารสนเทศไม่แตกต่างกัน ส่วนการค้นหาสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีการแสวงหาสารสนเทศที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่การค้นหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่เรียนในคณะวิชาที่ต่างกัน มีการแสวงหาสารสนเทศ และการค้นหาสารสนเทศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนการใช้สารสนเทศโดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

สุพิศ ศิริรัตน์ ชูติมา สัจจนันท์ และ พวา พันธุ์เมฆา (2555 : ออนไลน์) ได้ศึกษา ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ ชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่ศึกษา ระดับผลการเรียน และประสบการณ์ในการเรียนวิชาเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 786 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบ ค่าเอฟและเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการเซฟเฟผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษามีการรู้สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับต่ำโดยด้านที่อยู่ในระดับปานกลางมีด้านเดียวคือ ด้านการกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ และ (2) ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศตามตัวแปรด้านชั้นปีที่ศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษา พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีที่ 4 และปีที่ 5 มีการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 โดยนักศึกษาสาขาสังคมศึกษา มีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาสาขาการศึกษาพิเศษ สาขาคณิตศาสตร์ และสาขาภาษาไทยส่วนตัวแปร

ด้านเพศ ระดับผลการเรียน และประสบการณ์การเรียนรู้วิชาเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ ไม่พบความแตกต่าง

อารีย์ ชื่นวัฒนา (2554) การ ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 375 คน ผลการวิจัย มี 2 ประเด็น สรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า ประเภทงานที่นิสิตส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายมากที่สุด คือ นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน ด้านทรัพยากรสารสนเทศที่นิสิตส่วนใหญ่ใช้ คือ โปรแกรมค้นหา แหล่งข้อมูลของห้องสมุด และจากแหล่งสารสนเทศในเว็ลด์ไวด์เว็บ ส่วนใหญ่พิจารณาความทันสมัยของสารสนเทศเป็นหลัก สารสนเทศบุคคลที่นิสิตส่วนใหญ่ขอให้ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล คือ อาจารย์ผู้สอน และเพื่อนที่เรียนด้วยกัน วิธีการศึกษาค้นคว้างานซึ่งนิสิตส่วนใหญ่ทำบ่อยครั้ง คือ วางโครงร่างว่าจะทำงานอย่างไร ด้านการใช้โปรแกรมที่เป็นเครื่องมือช่วยการค้นคว้าส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมการสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ต และ ส่วนใหญ่เห็นว่าสิ่งที่สำคัญมากในขณะที่ศึกษาค้นคว้า คือ สอบผ่านวิชานั้น ๆ และทำรายงานเสร็จ นอกจากนี้นิสิตส่วนใหญ่ยังเห็นว่า การติดรอบหัวข้องานให้แคบลงมอบหมายเป็นเรื่องที่ยาก

2. พฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยพบว่า หัวข้อที่นิสิตค้นคว้ามักที่สุด ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน ทรัพยากรที่ส่วนใหญ่ใช้เกือบทุกครั้งในการค้นหาข้อมูล คือ โปรแกรมค้นหา (เช่น Google, Bing, Yahoo, Ask.com) เกณฑ์ในการประเมินสารสนเทศจากเว็บไซต์ที่นิสิตใช้มากเป็นอันดับแรกคือ ความทันสมัยของเว็บไซต์ บุคคลที่นิสิตส่วนใหญ่ขอให้ช่วยประเมินแหล่งข้อมูลอยู่บ่อยครั้ง คือ อาจารย์ผู้สอน ความยากในกระบวนการค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นเฉย ๆ ในทุกข้อ แต่สิ่งที่นิสิตบางส่วนระบุว่ายากที่สุด ยากที่การระบุว่าต้องการอะไรจากการค้นคว้า

มลิวัลย์ ประดิษฐ์ธีระ (2556) ศึกษา พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต วัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทาง วิธีการ และรูปแบบของการศึกษาค้นคว้า การใช้แหล่งสารสนเทศ วิธีการประเมินสารสนเทศ และอุปสรรคปัญหาในกระบวนการศึกษาค้นคว้า ในการทำงานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนและเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน กลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปี 1-4 จาก 25 คณะ จำนวน 419 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้โปรแกรมค้นหา เช่น Google, Bing, Yahoo, Ask.com เกือบทุกครั้งใน การค้นคว้าสารสนเทศเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน เกือบทุก

ครั้งนักศึกษาคือขอให้อาจารย์ผู้สอนช่วยประเมินแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียน การประเมินสารสนเทศที่ค้นหาได้จากห้องสมุดเกือบทุกครั้งคือ แหล่งข้อมูลนั้นมีการอ้างอิงหรือไม่ หากเป็นแหล่งข้อมูลในเวปไซด์เว็บ นักศึกษาพิจารณาความน่าเชื่อถือของผู้ให้ ข้อมูลที่เว็บไซค์นั้นๆ ความยากในการค้นคว้าสารสนเทศเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายจากชั้นเรียนคือ ยากที่จะรู้ว่าทำได้ดีหรือไม่ ส่วนการค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน พบว่านักศึกษาค้นหาข่าว/เหตุการณ์ปัจจุบันมากที่สุด โดยค้นหาจากโปรแกรมค้นหา (เช่น Google) นักศึกษาประเมินสารสนเทศจากความทันสมัยของเว็บไซต์ และเกือบทุกครั้ง ให้เพื่อน/ครอบครัวช่วยประเมินแหล่งข้อมูล ความยากในการค้นคว้าสารสนเทศเพื่อแก้ปัญหาชีวิตประจำวันคือ การค้นหาสารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศออนไลน์ของห้องสมุด

ธนพันธ์ การคนชื่อ (2556) ศึกษา พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการทำรายงานปัญหาพิเศษของนักศึกษาคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการแนะนำการสืบค้นสารสนเทศของห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะสัตวแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 5 ที่ลงทะเบียนเรียนในกระบวนวิชา 651699 งานวิจัยทาง สัตวแพทย์ ในภาคการศึกษาที่ 2/2555 จำนวน 50 คน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเขียนรายงานปัญหาพิเศษอยู่ในระดับมาก ในด้านการเลือกใช้ภาษา พบว่าใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ ในระดับมาก แหล่งข้อมูลที่ใช้มากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต หรือ Search engine ฐานข้อมูลที่ใช้ในการทำรายงานปัญหาพิเศษ ส่วนใหญ่ ใช้จากการค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น Scopus, Science Direct ค้นหาจากฐานข้อมูล CMUL OPAC ค้นหาจากฐานข้อมูล e-books ในระดับมาก ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ พบว่า ใช้บทความจากวารสารอิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก รองลงมาเป็น ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต บทความจากวารสาร หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย หนังสือ ด้านวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ นักศึกษาใช้ความรู้และความจำของตนเอง ค้นหาจากคอมพิวเตอร์ เช่น OPAC Internet เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ส่วนการประเมินสารสนเทศที่ได้รับ นักศึกษาส่วนใหญ่ จะพิจารณาประเมินสารสนเทศที่ได้รับคือสารสนเทศที่ได้มีความน่าเชื่อถือ มีการอ้างอิง ในระดับมาก

อนันศักดิ์ พวงอก (2557) ได้ศึกษา ศึกษาพฤติกรรมการสารสนเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2556 จำนวน 375 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการสารสนเทศเพื่อติดตามข้อมูลข่าวสาร

ที่ทันสมัย ในการแสวงหาสารสนเทศ ส่วนใหญ่เลือกที่จะสนทนากับเพื่อนมากกว่าสอบถามจากอาจารย์ นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ แหล่งสารสนเทศที่เป็นสื่อมวลชน นักศึกษาส่วนใหญ่แสวงหาสารสนเทศจากโทรทัศน์ ส่วนแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ส่วนใหญ่เลือกแสวงหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ด้านการค้นหาสารสนเทศ นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกใช้คำค้นภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ โดยสืบค้นจากชื่อเรื่องมากที่สุด การสืบค้นจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่สืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ ส่วนการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกสืบค้นจากเว็บไซต์ กูเกิ้ล (www.google.co.th) มากที่สุด การใช้สารสนเทศของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาใช้สารสนเทศจากนิตยสารมากที่สุด การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่าใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ปัญหาอุปสรรคที่นักศึกษาพบมากที่สุดในแต่ละด้านคือ ปัญหาการใช้สารสนเทศคือหนังสือมีเนื้อหาไม่ทันสมัย ปัญหาการค้นหาสารสนเทศคือนักศึกษาไม่สามารถแจกแจงความต้องการได้ถูกต้อง ส่วนปัญหาด้านอาคารสถานที่คือห้องสมุดมีเสียงดังรบกวน

Head (2008) ทำการศึกษาโครงการวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งสิ้น 6 โครงการย่อยภายใต้โครงการ Project Information Literacy ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2008-2012 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ รวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา 11,000 คนในมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัย ด้านการค้นคว้าสารสนเทศเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้างานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการเริ่มต้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของหัวข้อรายงานเป็นปัญหาสำหรับนักศึกษามากที่สุด ประเภททรัพยากรที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า คือเอกสารประกอบการเรียนและแหล่งข้อมูลที่ค้นได้จาก search engine สำหรับการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตนักศึกษาใช้ search engines และสอบถามข้อมูลจากเพื่อน นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามักจะสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ในห้องสมุด เพื่อประกอบการทำรายงาน เนื่องจากข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ ด้านการประเมินสารสนเทศนักศึกษาขอให้อาจารย์เป็นผู้ช่วยประเมินสารสนเทศ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 5,207 คน (จากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เดือนสิงหาคม พ.ศ.2558)

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน จำนวน 375 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ สุ่มตามคณะวิชาและชั้นปี และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนักศึกษาชั้นปีที่ 2-4 ภาคปกติ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2558 เท่านั้น

ตารางที่ 3-1 จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ชั้นปีที่ 2-4 ปี
การศึกษา 2558

คณะวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	716	52
2. คณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยี อุตสาหกรรม	529	38
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1,788	129
4. คณะวิทยาการจัดการ	1,051	76
5. คณะครุศาสตร์	1,123	81
รวม	5,207	375

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม จากงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยในเอเชีย (Asian Survey of Information Literacy Behaviors of College Students) โดย Professor Forest Woody Horton Jr. ที่ได้ปรับปรุงเป็นภาษาไทย (อารีย์ ชีววัฒนา, 2554) และปรับเนื้อหาเพื่อให้เข้ากับบริบทของกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบบสอบถามประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วยข้อความ เกี่ยวกับ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา คณะ และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ประสิทธิภาพในการเรียน วิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ประสิทธิภาพด้านการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์/การใช้ห้องสมุด/การใช้ E-books

ตอนที่ 2 ศึกษาพฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ ประกอบด้วย ข้อคำถามดังนี้

1. งานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย
2. การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
3. การประเมินสารสนเทศ จากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุด
4. สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์
5. การขอให้บุคคลช่วยประเมินสารสนเทศ

6. ความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ
7. วิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล
8. ปัญหาในกระบวนการสืบค้นในการทำรายงาน

ตอนที่ 3 ศึกษาพฤติกรรมการค้นคว้าสารสนเทศในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย ข้อคำถาม ดังนี้

1. หัวข้อที่นักศึกษาค้นคว้าในรอบ 6 เดือน
2. การใช้แหล่งทรัพยากรที่ใช้ในการค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
3. สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์
4. การขอให้บุคคลช่วยประเมินความน่าเชื่อถือแหล่งข้อมูล
5. ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน

3.3.2 วิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสอบถาม
2. รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยนำมาประยุกต์ให้ครอบคลุมขอบเขตการวิจัยตามกรอบแนวคิด
3. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา
4. วิเคราะห์ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เกี่ยวกับความตรงของเนื้อหาว่าเนื้อหาสาระในเครื่องมือที่สร้างขึ้น ครอบคลุมเรื่องที่ทำวิจัยเพียงใด โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม
5. รวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ ให้ถูกต้อง
6. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability)
7. นำผลที่ได้มาพิจารณา ปรับปรุงและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ขออนุญาตแจกแบบสอบถามไปยังคณบดี ทั้ง 5 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เพื่อขอความอนุเคราะห์ขอเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ ชั้นปีที่ 2-4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 375 ชุด ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม – 31 สิงหาคม 2558 รวมระยะเวลาการแจกแบบสอบถาม 31 วัน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 370 ชุด

3. แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา 370 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 367 ชุด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (The Statistical Package of the Social Sciences) หรือ SPSS+ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์

1) สถิติเชิงพรรณนาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การกำหนดระดับของพฤติกรรมในแบบประเมินให้มี 5 ระดับ คือ 1,2,3,4 และ 5 โดย

1 หมายถึง น้อยที่สุด หรือ ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมนั้นมาก่อน

2 หมายถึง น้อย หรือ มีพฤติกรรมที่แสดงไม่บ่อย

3 หมายถึง ปานกลาง หรือ มีพฤติกรรมที่แสดงบางครั้ง

4 หมายถึง มาก หรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกบ่อยมาก

5 หมายถึง มากที่สุด หรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกเกือบทุกครั้ง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาในการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4-1 ความถี่ และร้อยละลักษณะทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ลักษณะทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	114	31.3
- หญิง	250	68.7
รวม	364	100.0
2. อายุ		
- 18 - 20 ปี	231	63.5
- 21 - 22 ปี	119	32.7
- 23 - 25 ปี	14	3.8
รวม	364	100.0
3. ชั้นปี		
- ปีที่ 2	198	54.4
3. ชั้นปี		
- ปีที่ 3	149	40.9
- ปีที่ 4	17	4.7
รวม	364	100.0
4. คณะ		
- วิศวกรรม	65	17.9
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	53	14.6
- วิทยาการจัดการ	32	8.8
- เทคโนโลยีการเกษตร	50	13.7
- มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	164	45.1
รวม	364	100.0
5. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม (GPA)		
- ไม่เกิน 2.00	7	1.9
- 2.01 - 2.50	73	20.1

ตารางที่ 4-1 ความถี่ และร้อยละลักษณะทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
- 2.51 - 3.00	151	41.5
- 3.01 - 3.50	109	29.9
- 3.51 - 4.00	24	6.6
รวม	364	100.0
6. การเคยเรียนวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้		
- เคย	273	75.0
- ไม่เคย	91	25.0
รวม	364	100.0
7. การเคยอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์/การใช้ห้องสมุด/การใช้ E-books		
- เคย	189	51.9
- ไม่เคย	175	48.1
รวม	364	100.0

จากตารางที่ 4-1 แสดง ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง (ร้อยละ 68.7) มีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี (ร้อยละ 68.7) ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 54.4) กำลังศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 45.1) และมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 (ร้อยละ 41.5) ส่วนใหญ่เคยเรียนวิชา สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 75) และเคยผ่านการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์/การใช้ห้องสมุด/การใช้ E-books มาแล้ว (ร้อยละ 51.9)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ

ตารางที่ 4-2 ความถี่ และร้อยละลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย*	ความถี่	ร้อยละ
1. รายงานแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ	142	11.3
2. รายงานวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงประวัติศาสตร์	83	6.6
3. รายงานเชิงตีความ	74	5.9
4. รายงานการวิเคราะห์กรณีศึกษา	113	9.0
5. รายงานเสนอผลการศึกษาประมวลผลงานทางวิชาการ / ทบทวนวรรณกรรม	61	4.9
6. รายงานเสนอหัวข้อ / เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ	181	14.4
7. ให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา	178	14.2
8. ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน	204	16.3
9. นำเสนอผลงานในรูปแบบใดก็ได้ที่ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้า (เช่น เว็บไซต์ วิดีโอ)	153	12.2
10. นักศึกษาไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำรายงานที่ต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายวิชาที่เรียน	64	5.1

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4-2 แสดงความถี่ และร้อยละลักษณะงานที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีได้รับมอบหมาย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 16.3) รองลงมาคือ รายงานเสนอหัวข้อ / เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ (ร้อยละ 14.4) และให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา (ร้อยละ 14.2) นำเสนอผลงานในรูปแบบใดก็ได้ที่ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 12.2) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำรายงานที่ต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายวิชาที่เรียนน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.1)

ตารางที่ 4-3 แสดงความถี่ และร้อยละลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายจำแนกตามคณะ

ลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย*	คณะครุศาสตร์		คณะวิทยาศาสตร์ฯ		คณะวิทยาการจัดการ		คณะเทคโนโลยีการเกษตร		คณะมนุษยศาสตร์ฯ		รวม	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. รายงานแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ	23	16.2	16	11.3	17	12.0	19	13.4	67	47.2	142	100
2. รายงานวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงประวัติศาสตร์	12	14.5	6	7.2	16	19.3	11	13.3	38	45.8	83	100
3. รายงานเชิงตีความ	19	25.7	8	10.8	14	18.9	7	9.5	26	35.1	74	100
4. รายงานการวิเคราะห์กรณีศึกษา	35	31.0	13	11.5	12	10.6	13	11.5	40	35.4	113	100
5. รายงานเสนอผลการศึกษาประมวลผลงานทางวิชาการ / ทบทวนวรรณกรรม	12	19.7	3	4.9	12	19.7	7	11.5	27	44.3	61	100
6. รายงานเสนอหัวข้อ / แก่นโครงการศึกษาที่ต้องการทำ	31	17.1	19	10.5	13	7.2	25	13.8	93	51.4	181	100
7. ให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา	36	20.2	26	14.6	14	7.9	23	12.9	79	44.4	178	100
8. ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน	43	21.1	32	15.7	14	6.9	31	15.2	84	41.2	201	100
9. นำเสนอผลงานในรูปแบบใดก็ได้ที่พออาศัยการศึกษาค้นคว้า (เช่น เว็บไซต์ วิดีโอ)	25	16.3	20	13.1	11	7.2	25	16.3	72	47.1	153	100
10. นักศึกษาไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำรายงานที่ต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายวิชาที่เรียน	12	18.8	7	10.9	3	4.7	7	10.9	35	54.7	64	100

จากตารางที่ 4-3 แสดงความถี่ และร้อยละลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายจำแนกตามคณะพบว่า

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียน ประกอบรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 21.1) รองลงมาคือ ให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา (ร้อยละ 20.2) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำรายงานวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงประวัติศาสตร์น้อยที่สุด (ร้อยละ 14.5)

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียน ประกอบรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 15.7) รองลงมาคือ และให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา (ร้อยละ 14.6) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้รายงานเสนอผลการศึกษาประมวลผลงานทางวิชาการ / ทบทวนวรรณกรรมน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.9)

นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียน ประกอบรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 15.7) รองลงมาคือ และให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา (ร้อยละ 14.6) และนักศึกษาไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำรายงานที่ต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายวิชาที่เรียน (ร้อยละ 4.7)

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในรูปแบบใดก็ได้ที่ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้า (เช่น เว็บไซต์ วิดีโอ) (ร้อยละ 16.3) รองลงมาคือ รายงานเสนอหัวข้อ / เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ (ร้อยละ 13.8) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำรายงานเชิงตีความน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.9)

นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้รายงานเสนอหัวข้อ / เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ มากที่สุด (ร้อยละ 51.4) รองลงมาคือ ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียน ประกอบรายงาน (ร้อยละ 41.2) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำรายงานเชิงตีความน้อยที่สุด (ร้อยละ 35.1)

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมสารสนเทศในการค้นคว้าเพื่อ
งานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษา

พฤติกรรมสารสนเทศในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษา	Mean	S.D.	แปล ความหมาย
1. การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้า	3.20	0.60	ปานกลาง
2. การประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ใน ห้องสมุด	3.44	0.72	ปานกลาง
3. สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลใน เว็บไซต์	3.47	0.68	ปานกลาง
4. บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล	3.15	0.81	ปานกลาง
5. วิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ ได้รับมอบหมาย	3.38	0.65	ปานกลาง
6. ปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงาน	3.70	0.71	ปานกลาง
	3.39	0.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-4 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมสารสนเทศในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษา พบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษายู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จากมากที่สุดไปหาน้อยสุด ได้แก่ ปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงาน (ค่าเฉลี่ย 3.70) สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์ (ค่าเฉลี่ย 3.47) การประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุด (ค่าเฉลี่ย 3.44) วิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมาย (ค่าเฉลี่ย 3.38) การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้า (ค่าเฉลี่ย 3.20) และ บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.15) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำงานที่อาจารย์มอบหมาย

การใช้แหล่งทรัพยากรของนักศึกษา	การใช้แหล่งทรัพยากร					รวม
	เกือบทุก ครั้ง	บ่อย ครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อย ใช้	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ	
1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชานั้น ๆ	27.2	37.6	29.1	3.3	2.7	100.0
2. บล็อก (blog)	3.0	13.2	29.1	19.2	35.4	100.0
3. โปรแกรมการค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com)	41.5	32.7	16.5	6.3	3.0	100.0
4. วิกิพีเดีย (Wikipedia)	15.9	26.1	37.4	14.0	6.6	100.0
5. เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ	3.8	20.6	44.2	23.9	7.4	100.0
6. ฐานข้อมูล Online ของห้องสมุด	4.9	26.4	38.5	25.0	5.2	100.0
7. สอบถามจากบรรณารักษ์	4.4	16.2	32.4	29.4	17.6	100.0
8. หนังสือ/วารสาร/โสตทัศนวัสดุในห้องสมุด	9.9	33.0	36.5	17.0	3.6	100.0
9. อาจารย์ผู้สอน	18.4	41.2	31.6	8.5	0.3	100.0
10. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน	23.6	45.6	23.1	6.3	1.4	100.0
11. เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครอบครัว	8.0	31.3	40.4	13.5	6.9	100.0
12. ข้อมูลที่รวบรวมไว้เอง	10.4	31.9	37.6	13.7	6.3	100.0

จากตารางที่ 4-5 แสดงการใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อทำงานที่อาจารย์มอบหมาย พบว่า แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เกือบทุกครั้ง คือ โปรแกรมการค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com) (ร้อยละ 41.5) รองลงมาคือ เอกสารประกอบการสอนรายวิชานั้น ๆ (ร้อยละ 27.2) และ เพื่อนที่เรียนด้วยกัน (ร้อยละ 23.6)

แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บ่อยครั้ง คือ เพื่อนที่เรียนด้วยกัน (ร้อยละ 45.6) อาจารย์ผู้สอน (ร้อยละ 41.2) และ เอกสารประกอบการสอนรายวิชานั้น ๆ (ร้อยละ 37.6)

แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บางครั้ง คือ เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 44.2) เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครอบครัว (ร้อยละ 40.4) และ ฐานข้อมูล Online ของห้องสมุด (ร้อยละ 38.5)

แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยใช้ คือ สอบถามจากบรรณารักษ์ (ร้อยละ 29.4) ฐานข้อมูล Online ของห้องสมุด (ร้อยละ 25.0) และ เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 23.9)

แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ และไม่ทราบ คือ บล็อก (blog) (ร้อยละ 35.4) สอบถามจากบรรณารักษ์ (ร้อยละ 17.6) และ เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 7.4)

ตารางที่ 4-6 การประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุด

การประเมินสารสนเทศของนักศึกษา	ระดับการประเมิน					รวม
	เกือบทุก ครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อย คำนึงถึง	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ	
1. แหล่งข้อมูลห้องสมุดมีความทันสมัย	16.2	42.6	33.2	6.0	1.9	100.0
2. ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ (สถานที่ทำงาน หรือ เป็นอาจารย์สอนที่ใด)	14.6	43.1	31.9	7.7	2.7	100.0
3. การนำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมอง	11.3	44.0	33.8	8.5	2.5	100.0
4. ผู้เขียนมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล	17.3	41.5	31.0	6.9	3.3	100.0
5. แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรม หรือ รายการอ้างอิง	17.9	39.3	31.9	9.3	1.6	100.0
6. มีแผนผังและมีข้อมูลสำคัญประกอบ	13.2	38.2	34.6	11.0	3.0	100.0
7. ผู้จัดพิมพ์หรือสำนักพิมพ์	17.0	35.2	34.9	10.7	2.2	100.0
8. บรรณารักษ์แนะนำการใช้แหล่งข้อมูล	9.6	34.6	32.4	16.5	6.9	100.0
9. นักศึกษาเคยได้ยินถึงแหล่งข้อมูลนี้มาก่อน	10.4	31.3	34.9	15.7	7.7	100.0
10. นักศึกษาเคยใช้แหล่งข้อมูลนี้มาก่อน	11.5	31.6	34.1	15.7	7.1	100.0

จากตารางที่ 4-6 แสดงการประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุดพบว่า มีเพียงบางรายการที่นักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินสารสนเทศที่ค้นหาได้ในระดับเกือบทุกครั้ง บ่อยครั้งและบางครั้ง และเมื่อพิจารณาแต่ละรายการ พบว่า เรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงเกือบทุกครั้ง คือ แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรม หรือ รายการอ้างอิง (ร้อยละ 17.9) ผู้เขียนมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล (ร้อยละ 17.3) ส่วนเรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่

คำนึงถึงบ่อยครั้ง คือ การนำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมอง (ร้อยละ 44.0) ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ (สถานที่ทำงาน หรือ เป็นอาจารย์สอนที่ใด) (ร้อยละ 43.1) ส่วนเรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงบางครั้ง คือ นักศึกษาเคยได้ยินถึงแหล่งข้อมูลนี้มาก่อนและผู้จัดพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ (ร้อยละ 34.9) แหล่งข้อมูลมีแผนผังและมีข้อมูลสำคัญประกอบ (ร้อยละ 34.6) นอกจากนี้ยังพบว่า เรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยคำนึงถึง คือ บรรณารักษ์แนะนำการใช้แหล่งข้อมูล (ร้อยละ 16.5) นักศึกษาเคยได้ยินถึงแหล่งข้อมูลนี้มาก่อนและนักศึกษาเคยใช้

แหล่งข้อมูลนั้นมาก่อน (ร้อยละ 15.7) ส่วนเรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้และไม่ทราบ คือนักศึกษาเคยได้ยินถึงแหล่งข้อมูลนี้มาก่อน (ร้อยละ 7.7) และนักศึกษาเคยใช้แหล่งข้อมูลนั้นมาก่อน (ร้อยละ 7.1)

ตารางที่ 4-7 สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์

สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้น ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์	ระดับการคิดคำนึง					รวม
	เกือบทุก ครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อยใช้	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ	
1. ความทันสมัยของเว็บไซต์	21.4	48.9	24.7	2.7	2.2	100.0
2. หน่วยงานที่จัดทำเว็บไซต์มีความ น่าเชื่อถือ	15.1	40.4	35.2	6.6	2.7	100.0
3. เนื้อหาของเว็บไซต์มีหลากหลาย มุมมอง	18.4	43.1	29.7	6.3	2.5	100.0
4. เนื้อหาบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่าง ชัดเจน	14.8	38.7	34.3	7.7	4.4	100.0
5. ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์	16.8	39.3	32.4	8.2	3.3	100.0
6. เว็บไซต์มีลิงก์ที่เชื่อมโยงไปยัง เว็บไซต์อื่น ๆ	12.6	35.2	36	13.2	3	100.0
7. เนื้อหาบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรม/ รายการอ้างอิงประกอบ	13.5	37.9	32.4	11.3	4.9	100.0
8. มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูล สำคัญประกอบ	14.6	38.7	35.7	8.0	2.0	100.0
9. บรรณาธิกรณแนะนำการใช้เว็บไซต์	10.7	29.4	41.2	12.1	6.6	100.0
10. นักศึกษาเคยได้ทราบชื่อเว็บไซต์มา ก่อน	11.0	36.8	38.2	9.1	4.9	100.0
11. นักศึกษาเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อน	9.6	38.2	34.6	12.9	4.7	100.0
12. การออกแบบของเว็บไซต์ที่ถูกต้อง ตามกฎหมาย	12.6	35.4	33	12.4	6.6	100.0

จากตารางที่ 4-7 สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์ พบว่า มีเพียงบางรายการที่นักศึกษาสวนใหญ่คำนึงถึงในการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์ ที่อยู่ในระดับ เกือบทุกครั้ง บ่อยครั้ง และบางครั้ง เมื่อพิจารณาความถี่ของสิ่งที่คำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์ พบว่า สิ่งที่นักศึกษาสวนใหญ่คำนึงถึงเกือบทุกครั้ง คือ ความทันสมัยของเว็บไซต์ (ร้อยละ 21.4) รองลงมาคือ เนื้อหาของเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง (ร้อยละ 18.4) และ ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ (ร้อยละ 16.8) สำหรับสิ่งที่นักศึกษาสวนใหญ่คำนึงถึงบ่อยครั้ง คือ ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ (ร้อยละ 48.9) เนื้อหาของเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง (ร้อยละ 43.1)

และ มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ (ร้อยละ 38.7) สำหรับสิ่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่
คำนึงถึงบางครั้ง คือ บรรณารักษ์แนะนำการใช้เว็บไซต์ (ร้อยละ 41.2) นักศึกษาเคยได้ทราบชื่อ
เว็บไซต์มาก่อน และ (ร้อยละ 38.2) มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ (ร้อยละ 35.7)

ตารางที่ 4-8 การขอให้บุคคลช่วยประเมินความน่าเชื่อถือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายวิชา
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ประเภทบุคคล	ระดับการขอให้บุคคล ช่วยประเมินความน่าเชื่อถือ					รวม
	เกือบทุก ครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อย ใช้	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ	
1. อาจารย์ผู้สอน	23.1	36.0	29.9	7.4	3.6	100.0
2. บรรณารักษ์	9.1	26.4	39.6	12.9	12.1	100.0
3. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน	12.6	42	31.3	9.1	4.9	100.0
4. เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และ ครอบครัว	10.2	34.1	34.1	15.1	6.6	100.0
5. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง	7.7	26.1	41.2	10.7	14.3	100.0
6. อื่น ๆ	1.4	17.3	38.7	36	6.6	100.0

จากตารางที่ 4-8 การขอให้บุคคลช่วยประเมินความน่าเชื่อถือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายวิชาของนักศึกษา ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน บรรณารักษ์ เพื่อนที่เรียนด้วยกัน เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครอบครัว ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง และอื่น ๆ โดยมีความถี่ในระดับบ่อยครั้งและบางครั้งเมื่อพิจารณา ความถี่ของบุคคลที่นักศึกษาขอให้ช่วยประเมินความน่าเชื่อถือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ พบว่า ผู้ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ขอให้เพื่อนที่เรียนด้วยกันช่วยประเมินแหล่งสารสนเทศบ่อยครั้ง (ร้อยละ 42.0) รองลงมาคือ ผู้ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ขอให้ช่วยประเมินแหล่งสารสนเทศบางครั้ง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางช่วยประเมิน (ร้อยละ 41.2) บรรณารักษ์ (ร้อยละ 39.6) และบุคคลอื่น (ร้อยละ 38.7) และ ผู้ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ขอให้ช่วยประเมินแหล่งสารสนเทศบ่อยครั้ง คือ อาจารย์ผู้สอน (ร้อยละ 36.0)

ตารางที่ 4-9 วิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษา

วิธีการค้นคว้าที่นักศึกษาใช้	ระดับการใช้					รวม
	เกือบทุก ครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อย ใช้	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ	
1. นักศึกษาหยุดค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่ง	14.6	40.9	33	8.2	3.3	100.0
2. นักศึกษาลองค้นข้อมูลครั้งสองครั้งแล้วไม่พอข้อมูลที่ต้องการ ก็เปลี่ยนหัวข้อใหม่	9.6	36.8	38.7	9.6	5.2	100.0
3. นักศึกษาจะเพิ่มมุมมองของตัวเองในงานค้นคว้า เพื่ออาจารย์จะได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาว่าคิดอย่างไร	12.4	30.2	41.8	11.8	3.8	100.0
4. นักศึกษาเริ่มต้นด้วยการกำหนดปัญหา / หัวข้อที่สนใจตั้งแต่เนิ่น ๆ	10.7	40.1	37.6	7.7	3.8	100.0
5. นักศึกษาได้วางโครงร่างรายงานก่อนการเขียนรายงาน	14.6	40.9	32.4	9.3	2.7	100.0
6. หากนักศึกษาได้รับมอบหมายให้เขียนรายงาน นักศึกษาจะลงมือเขียนทันทีโดยไม่มีการวางแผนก่อนว่าจะเขียนะไรบ้าง	8.0	31.0	40.4	15.4	5.2	100.0
7. นักศึกษาเริ่มต้นการเขียนรายงานโดยคิดหาคำค้นก่อน (search items)	15.7	35.2	34.9	11.5	2.7	100.0
8. นักศึกษามีการวางแผนการค้นคว้าทั้งหมด เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมาย	11.5	39.8	38.5	8.5	1.6	100.0
9. นักศึกษาหยุดค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่ง	14.6	40.9	33	8.2	3.3	100.0

ตารางที่ 4-9 วิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษา (ต่อ)

วิธีการค้นคว้าที่นักศึกษาใช้	ระดับการใช้					รวม
	เกือบทุก ครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อย ใช้	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ	
10. นักศึกษามีระบบการจัดการ ข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษา ค้นคว้า	14	37.6	36.5	8.2	3.6	100.0
11. นักศึกษาใช้บริการระหว่าง ห้องสมุดหรือบริการส่งเอกสาร หากสำนักวิทยบริการ ไม่มีสิ่งที่ นักศึกษาต้องการ	8.5	36.3	37.6	14.0	3.6	100.0
12. นักศึกษามักจะใช้ข้อมูลเดิม ๆ สำหรับการทำงานหลาย ๆ ชิ้น	11.5	27.2	41.5	13.7	6.0	100.0
13. นักศึกษามักจะทำรายงานหัวข้อ ซ้ำ ๆ เมื่ออาจารย์มอบหมายงานแต่ ละชิ้น	12.4	32.4	33.0	14.6	7.7	100.0
14. นักศึกษามักจะใช้เวลาในการ ทำงานแต่ละชิ้นเท่า ๆ กัน	14.0	36.0	33.8	10.4	5.8	100.0

ตารางที่ 4-9 แสดงวิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ทำบางครั้ง คือ นักศึกษาจะเพิ่มมุมมองของตัวเองในงานค้นคว้าเพื่ออาจารย์จะได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาคิดอย่างไร (ร้อยละ 41.8) รองลงมาคือ นักศึกษามักจะใช้ข้อมูลเดิม ๆ สำหรับการทำงานหลาย ๆ ชิ้น (ร้อยละ 41.5) และ หากนักศึกษาได้รับมอบหมายให้เขียนรายงาน นักศึกษาจะลงมือเขียนทันทีโดยไม่มีการวางแผนก่อนว่าจะเขียนอะไรบ้าง (ร้อยละ 40.4)

วิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ทำบ่อยครั้ง นักศึกษาหยุดค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่ง และนักศึกษาได้วางโครงร่างรายงานก่อนการเขียนรายงาน (ร้อยละ 40.9) รองลงมาคือ นักศึกษาเริ่มต้นด้วยการกำหนดปัญหา/หัวข้อที่สนใจตั้งแต่นั้น ๆ (ร้อยละ 40.1) และ นักศึกษามีการวางแผนการค้นคว้าทั้งหมด เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมาย (ร้อยละ 39.8)

วิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ทำเกือบทุกครั้ง คือ นักศึกษาเริ่มต้นการเขียนรายงานโดยคิดหาคำค้นก่อน (search items) (ร้อยละ 15.7) รองลงมาคือ นักศึกษาหยุดค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่งและนักศึกษาได้วางโครงร่างรายงานก่อนการเขียนรายงาน (ร้อยละ 14.6) และนักศึกษามีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 14.0)

ตารางที่ 4-10 ปัญหาในกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานของนักศึกษา

รายการปัญหาในกระบวนการสืบค้น	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหา					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ไม่ค่อยสำคัญ	ไม่สำคัญไม่ทราบ	
1. การเริ่มต้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	18.7	59.3	15.4	3.6	3.0	100.0
2. ความยากในการกำหนดหัวข้อรายงาน	15.6	54.1	22.3	4.7	3.3	100.0
3. การกำหนดขอบเขตเนื้อหาของหัวข้อรายงานให้แคบลง	13.7	58.2	20.3	4.4	3.3	100.0
4. การกำหนดคำค้น (คำที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล)	17.0	48.4	26.1	5.8	2.7	100.0
5. การค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยในเว็บไซต์ของห้องสมุด เช่น EBSCO, ProQuest, ABI, ACM Digital Library	14.8	50.8	25.8	5.2	3.3	100.0
6. การสืบค้นข้อมูลที่จะใช้ทำรายงานจากเว็บไซต์ต่าง ๆ	17.6	52.2	22.5	4.9	2.7	100.0
7. การตัดสินใจว่าเว็บไซต์นั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด	18.1	51.1	22.0	6.3	2.5	100.0
8. การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศเพื่อสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ	16.2	50.8	23.6	8.0	1.4	100.0
9. การหาข้อมูลที่ทันสมัย	23.4	47.5	20.3	7.4	1.4	100.0
10. สารสนเทศที่สืบค้นได้ ไม่ตรงกับหัวข้อรายงานหรือไม่ตรงกับความต้องการ	18.1	48.6	23.1	9.3	0.8	100.0
11. การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ	16.8	53.3	22.3	5.8	1.9	100.0
12. การอ่านเอกสารที่ค้นหาได้	19.8	46.7	25.8	4.9	2.7	100.0
13. การจดบันทึกเนื้อหา หรือ ข้อมูลเพื่อเขียนรายงาน	16.8	53.0	23.4	5.8	1.1	100.0

ตารางที่ 4-10 ปัญหาในกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานของนักศึกษา (ต่อ)

รายการปัญหาในกระบวนการสืบค้น	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหา					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ไม่ค่อยสำคัญ	ไม่สำคัญไม่ทราบ	
14. การสังเคราะห์สารสนเทศที่ค้นได้เพื่อนำมาเรียบเรียงทำรายงาน	18.4	52.5	20.9	6.0	2.2	100.0
15. การเขียนรายงาน	17.3	51.1	23.4	3.8	4.4	100.0
16. ไม่แน่ใจว่าเมื่อไหร่ควรใช้อ้างอิงแหล่งข้อมูล	11.3	51.4	22.0	8.8	6.6	100.0
17. การใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ บางกรณีถือเป็นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	13.7	46.4	26.6	6.9	6.3	100.0
18. การกำหนดว่าสารสนเทศที่ใช้ทำรายงานมีความเพียงพอหรือไม่	14.3	54.1	20.1	6.9	4.7	100.0
19. การประเมินคุณภาพของรายงานที่เสร็จแล้ว ว่าดีเพียงใด	16.5	53.8	19.8	6.0	3.8	100.0

จากตารางที่ 4-10 แสดงว่า ปัญหาในกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานของนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ ประเด็นที่เป็นปัญหาที่สุดคือ การเริ่มต้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย (ร้อยละ 59.3)การกำหนดขอบเขตเนื้อหาของหัวข้อรายงานให้แคบลง (ร้อยละ 58.2) ความยากในการกำหนดหัวข้อรายงานและการกำหนดว่าสารสนเทศที่ใช้ทำรายงานมีความเพียงพอหรือไม่ (ร้อยละ 54.1)การประเมินคุณภาพของรายงานที่เสร็จแล้วว่าดีเพียงใด (ร้อยละ 53.8) และ การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ (ร้อยละ 53.3) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการสารสนเทศในการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษา จำแนกเป็นคณะวิชา

พฤติกรรมสารสนเทศในการเรียน วิชาต่างๆ ของนักศึกษา	คณะครุศาสตร์			คณะวิทยาศาสตร์ฯ			คณะวิทยาการจัดการ			คณะเทคโนโลยีการเกษตรฯ			คณะมนุษยศาสตร์ฯ		
	Mean	SD	แปล ความ	Mean	SD	แปล ความ	Mean	SD	แปล ความ	Mean	SD	แปล ความ	Mean	SD	แปล ความ
1. การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้า	3.30	0.61	ปานกลาง	3.28	0.59	ปานกลาง	2.84	5.25	น้อย	3.17	0.59	ปานกลาง	3.22	0.67	ปานกลาง
2. การประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุด	3.46	0.66	ปานกลาง	3.59	0.73	ปานกลาง	3.00	0.72	ปานกลาง	3.50	0.68	ปานกลาง	3.45	0.73	ปานกลาง
3. สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์	3.60	0.61	ปานกลาง	3.59	0.72	ปานกลาง	2.80	0.64	น้อย	3.40	0.63	ปานกลาง	3.52	0.64	ปานกลาง
4. บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล	3.09	0.94	ปานกลาง	3.25	0.64	ปานกลาง	3.19	0.66	ปานกลาง	2.91	0.90	น้อย	3.19	0.79	ปานกลาง
5. วิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมาย	3.44	0.53	ปานกลาง	3.53	0.67	ปานกลาง	2.80	0.72	น้อย	3.39	0.62	ปานกลาง	3.42	0.65	ปานกลาง
6. ปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงาน	3.63	0.65	ปานกลาง	3.74	0.84	ปานกลาง	2.84	0.81	น้อย	3.88	0.44	ปานกลาง	3.81	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-11 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมสารสนเทศในการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในการเรียนวิชาต่าง ๆ นักศึกษาแต่ละคณะ พบว่า

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศศึกษาคณะครุศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยนักศึกษามีปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.63) รองลงมาคือ สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์ (ค่าเฉลี่ย 3.60) และ การขอให้บุคคลช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.15) ในระดับน้อยที่สุด

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน นักศึกษามีพฤติกรรมด้านปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.74) รองลงมาคือ สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์ (ค่าเฉลี่ย 3.59) และ บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.25) ในระดับน้อยที่สุด

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาด้านการประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุดมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.19) รองลงมาคือ บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.00) ส่วนด้านสิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์ (ค่าเฉลี่ย 2.80) ด้านวิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมาย (ค่าเฉลี่ย 2.80) น้อยที่สุด

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศศึกษาคณะคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมด้านปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.88) รองลงมาคือ บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.00) ส่วนด้านสิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์ (ค่าเฉลี่ย 2.80) ด้านวิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมาย (ค่าเฉลี่ย 2.80) น้อยที่สุด

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมด้านปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.81) รองลงมาคือ ส่วนด้านสิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์ (ค่าเฉลี่ย 3.52) และพฤติกรรมด้านการขอให้บุคคลอื่นช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.19) น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 4-12 หัวข้อที่นักศึกษาการค้นคว้าในชีวิตประจำวันในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา

หัวข้อที่นักศึกษาค้นคว้า	ความถี่	ร้อยละ
1. ประเด็นสุขภาพ (ของตนเอง หรือของผู้ใกล้ชิด)	168	10.0
2. ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน	248	14.7
3. ชื่อของ (เช่น สินค้า หรือบริการ)	185	11.0
4. เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ	211	12.5
5. ชีวิตส่วนตัว (เช่น การหาข้อมูลเกี่ยวกับที่พักอาศัย)	144	8.5
6. การงาน (เช่น เงินเดือนของสายอาชีพต่าง ๆ ตำแหน่งงานที่ว่าง)	139	8.2
7. ข้อมูลด้านจิตวิญญาณ (เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ)	91	5.4
8. ข้อมูลการเดินทาง (เช่น การวางแผนการเดินทาง)	160	9.5
9. ข้อมูลเพื่อให้ความสนับสนุน (เช่น เรื่องเกี่ยวกับการเมืองและสังคม)	119	7.1
10. การติดต่อกับสังคม (เช่น การใช้เครือข่ายทางสังคมเพื่อหาผู้ที่มีความสนใจเหมือน ๆ กัน)	141	8.4
11. ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์)	79	4.7

*ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4-12 แสดงว่าหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 14.7) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 12.5) ชื่อของ (เช่น สินค้า หรือบริการ) (ร้อยละ 11.0) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์) (ร้อยละ 4.7)

ตารางที่ 4-13 หัวข้อที่นักศึกษาการค้นคว้าในชีวิตประจำวันในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมาจำแนกตามคณะวิชาจำแนกเป็นคณะวิชา

หัวข้อที่นักศึกษาการค้นคว้าในชีวิตประจำวันใน รอบ 6 เดือน	คณะครุศาสตร์		คณะวิทยาศาสตร์ฯ		คณะวิทยาการ การจัดการ		คณะเทคโนโลยี การเกษตรและ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม		คณะมนุษยศาสตร์ฯ	
	ค่า ความ	ร้อยละ	ค่า ความ	ร้อยละ	ค่า ความ	ร้อยละ	ค่า ความ	ร้อยละ	ค่า ความ	ร้อยละ
1. ประเด็นสุขภาพ (ของตนเอง หรือของผู้ใกล้ชิด)	34	11.4	18	8.1	19	13.2	29	9.9	68	9.3
2. ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน	41	13.8	38	17.1	21	14.6	37	12.7	111	15.2
3. ชื่อของ (เช่น สินค้า หรือบริการ)	35	11.8	23	10.4	21	14.6	33	11.3	73	10.0
4. เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ	37	12.5	37	16.7	14	9.7	35	12.0	88	12.1
5. ชีวิตส่วนตัว (เช่น การหาข้อมูลเกี่ยวกับที่พักอาศัย)	26	8.8	19	8.6	14	9.7	25	8.6	60	8.2
6. การงาน (เช่น เงินเดือนของสาขาอาชีพต่าง ๆ ตำแหน่งงานที่ว่าง)	23	7.7	16	7.2	16	11.1	25	8.6	59	8.1
7. ข้อมูลด้านจิตวิญญาณ (เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ)	14	4.7	8	3.6	11	7.6	19	6.5	39	5.3
8. ข้อมูลการเดินทาง (เช่น การวางแผนการเดินทาง)	27	9.1	18	8.1	10	6.9	29	9.9	76	10.4

ตารางที่ 4-13 หัวข้อที่นักศึกษาการค้นคว้าในชีวิตประจำวันในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมาจำแนกตามคณะวิชาจำแนกเป็นคณะวิชา (ต่อ)

หัวข้อที่นักศึกษาการค้นคว้าในชีวิตประจำวันใน รอบ 6 เดือน	คณะครุศาสตร์		คณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี		คณะวิทยาการ การจัดการ		คณะเทคโนโลยี การเกษตรและ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม		คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
9. ข้อมูลเพื่อให้ความสนับสนุน (เช่น เรื่อง เกี่ยวกับการเมืองและสังคม)	17	5.7	15	6.8	7	4.9	20	6.8	60	8.2
10. การติดต่อกับสังคม (เช่น การใช้เครือข่ายทาง สังคมเพื่อหาผู้ที่มีความสนใจเหมือน ๆ กัน)	28	9.4	20	9.0	7	4.9	24	8.2	62	8.5
11. ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์)	15	5.1	10	4.5	4	2.8	16	5.5	34	4.7
	297	100.0	222	100.0	144	100.0	292	100.0	730	100.0

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4-13 แสดงหัวข้อที่นักศึกษาการค้นคว้าในชีวิตประจำวันในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมาจำแนกตามคณะวิชาจำแนกเป็นคณะวิชา พบว่า

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 13.8) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 12.5) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ข้อมูลด้านจิตวิญญาณ (เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ) (ร้อยละ 4.7)

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 17.1) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 16.7) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ข้อมูลด้านจิตวิญญาณ (เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ) (ร้อยละ 3.6)

นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน และการซื้อของ (เช่น สินค้าและบริการ) (ร้อยละ 14.6) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 16.7) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์) (ร้อยละ 2.8)

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 12.7) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 12.0) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์) (ร้อยละ 5.5)

นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 15.2) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 12.1) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์) (ร้อยละ 4.7)

ตารางที่ 4-14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

พฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษา	Mean	S.D.	แปลความหมาย
1. การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน	3.44	.69	ปานกลาง
2. สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน	3.63	.69	ปานกลาง
3. บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล	3.24	.79	ปานกลาง
4. ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน	3.66	.71	ปานกลาง
	3.49	.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-14 แสดงค่าเฉลี่ยของระดับพฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษา พบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวันของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษายู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้ ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.66) สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.63) การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.44) บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.24) ปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงาน (ค่าเฉลี่ย 3.18) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-15 การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

ประเภททรัพยากร	ระดับการใช้แหล่งทรัพยากร					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. บล็อก (blog)	5.8	28.8	24.2	20.3	20.9	100.0
2. โปรแกรมการค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com)	48.7	21.3	19.8	6.9	3.3	100.0
3. วิกีพีเดีย (Wikipedia)	19.0	46.2	24.2	6.9	3.8	100.0
4. เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ	14.6	34.6	31.3	15.7	3.8	100.0
5.ฐานข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุด	13.5	37.9	30.2	14.0	4.4	100.0
6.บรรณารักษ์	9.3	33.0	32.7	16.8	8.2	100.0
7.หนังสือในห้องสมุด	15.9	37.9	32.7	10.4	3.0	100.0
8.อาจารย์ผู้สอน	22.0	41.8	25.5	7.1	3.6	100.0
9.สารานุกรม เช่น สารานุกรมสำหรับเยาวชน ฉบับพิมพ์และออนไลน์	15.7	31.0	34.9	12.6	5.8	100.0
10. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน	18.7	41.8	29.1	7.4	3.0	100.0
11. เพื่อน/ครอบครัว	15.1	40.7	27.7	11.0	5.5	100.0
12. เครือข่ายทางสังคม	14.8	38.5	31.0	11.3	4.4	100.0
13. ข้อมูลที่รวบรวมไว้เอง (เช่น หนังสือที่สะสมไว้หรือซื้อไว้)	18.7	36.0	29.9	11.0	4.4	100.0

ตารางที่ 4-15 แสดงแหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันที่นักศึกษาส่วนใหญ่ ใช้เกือบทุกครั้ง คือ โปรแกรมค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com) (ร้อยละ 48.7) แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บ่อยครั้ง คือ วิกีพีเดีย (Wikipedia) บ่อยครั้ง (ร้อยละ 46.2) อาจารย์ผู้สอนและเพื่อนที่เรียนด้วยกัน (ร้อยละ 41.8) เพื่อนและครอบครัว (ร้อยละ 40.7) และ เครือข่ายทางสังคม (ร้อยละ 38.5)

ตารางที่ 4-16 สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

สิ่งที่นักศึกษาคิดคำนึงก่อนการใช้แหล่งข้อมูลเว็บไซต์	ระดับการคิดคำนึง					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ความทันสมัยของเว็บไซต์	25.8	40.4	26.9	5.2	1.6	100.0
2. ผู้จัดทำ/หน่วยงานที่จัดทำเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ	17.9	48.4	25.8	6.0	1.9	100.0
3. เนื้อหาของเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง	19.5	38.2	31.3	8.5	2.5	100.0
4. เนื้อหาบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน	21.4	44.8	21.4	8.5	3.8	100.0
5. ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์	15.9	47.5	28.6	5.2	2.7	100.0
6. เว็บไซต์มีลิงก์ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ	15.7	42.6	28.8	11.3	1.6	100.0
7. เนื้อหาบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรม/รายการอ้างอิงประกอบ	17.0	47.0	26.6	7.4	1.9	100.0
8. มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ	16.2	44.8	29.1	8.2	1.6	100.0
9. บรรณารักษ์แนะนำการใช้เว็บไซต์	15.7	36.0	34.6	9.6	4.1	100.0
10. นักศึกษาเคยได้ทราบชื่อเว็บไซต์มาก่อน	18.7	40.4	31.6	7.4	1.9	100.0
11. นักศึกษาเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อน	18.1	38.2	32.7	9.1	1.9	100.0
12. การออกแบบของเว็บไซต์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย	19.5	39.8	27.5	9.6	3.6	100.0

ตารางที่ 4-16 แสดงสิ่งที่นักศึกษา คำนึงถึงเมื่อค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงบ่อยครั้ง คือ ผู้จัดทำ/หน่วยงานที่จัดทำเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ (ร้อยละ 48.4) ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ (ร้อยละ 47.5) เนื้อหาบนเว็บไซต์บรรณานุกรม/รายการอ้างอิงประกอบ (ร้อยละ 47.0) เนื้อหาบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจนและมีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ (ร้อยละ 44.8) และเว็บไซต์มีลิงก์ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ (ร้อยละ 42.6) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-17 การขอให้บุคคลช่วยประเมินความน่าเชื่อถือแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาสืบค้นสำหรับ
ชีวิตประจำวัน

ประเภทบุคคล	ระดับการขอให้บุคคลช่วยประเมินความน่าเชื่อถือ					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. อาจารย์ผู้สอน	19.8	44.0	25.0	8.2	3.0	100.0
2. บรรณารักษ์	9.9	31.6	34.9	13.2	10.4	100.0
3. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน	15.4	43.7	26.6	12.9	1.4	100.0
4. เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และ ครอบครัว	14.8	36.8	29.7	13.5	5.2	100.0
5. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง	11.3	34.1	27.7	16.5	10.4	100.0

จากตารางที่ 4-17 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ขอให้อาจารย์ผู้สอนช่วยประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาสืบค้นสำหรับชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 44.0) รองลงมาคือ เพื่อนที่เรียนด้วยกัน (ร้อยละ 43.7) และ เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครอบครัว (ร้อยละ 36.8) นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ขอให้บรรณารักษ์ ช่วยประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 34.9)

ตารางที่ 4-18 ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักศึกษา

ความยากในการสืบค้นสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหา					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. การเริ่มต้นค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน	15.1	52.7	20.1	6.3	5.8	100.0
2. การระบุความต้องการว่าต้องการค้นคว้าอะไรเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน	13.7	50.8	24.5	5.8	5.2	100.0
3. การกำหนดขอบเขตของหัวข้อที่จะสืบค้น	15.	44.2	28.8	7.4	3.6	100.0
4. การกำหนดคำที่ใช้ในการสืบค้น	15.7	47.0	25.8	5.5	6.0	100.0
5. การค้นหาบทความที่ต้องการในฐานข้อมูลวิจัยในเว็บไซต์ของห้องสมุด เช่น ACM, EBSCO, ProQuest, Thailis เป็นต้น	14.3	51.1	24.7	7.7	2.2	100.0
6. ความยากในการหาข้อมูลที่จะใช้จากเว็บไซต์ (Google, Wikipedia, เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ)	19.8	44.8	24.7	8.2	2.5	100.0
7. ความยากในการตัดสินใจว่าเว็บไซต์นั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด	19.5	46.4	26.6	6.9	0.5	100.0
8. ความยากในการหาข้อมูลที่ทันสมัย (สิ่งพิมพ์ออนไลน์)	16.2	48.9	25.0	8.5	1.4	100.0
9. สารสนเทศที่สืบค้นได้ไม่ตรงกับหัวข้อ ไม่ตรงกับความต้องการ	16.5	51.9	21.7	8.5	1.4	100.0
10. การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ	18.4	50.3	22.0	7.7	1.6	100.0
11. ความยากที่ต้องหาคิดว่าหาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตประจำวันจากที่ใด	17.6	47.5	25.5	7.4	1.9	100.0
12. การอ่านเอกสารที่ค้นหาได้	18.1	50.3	20.9	7.4	3.3	100.0

ตารางที่ 4-18 ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักศึกษา (ต่อ)

ความยากในการสืบค้นสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหา					รวม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
13. ความยากที่รู้ว่าข้อมูลที่ต้องการหาในเว็บไซต์แน่ ๆ แต่หาข้อมูลไม่พบ	16.8	53.3	20.9	5.5	3.6	100.0
14. ความยากที่ต้องรวบรวมแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการสืบค้นไว้ด้วยกัน	14.8	47.5	28.0	6.6	3.0	100.0
15. ความยากที่ต้องตัดสินใจว่าเราค้นคว้าเสร็จหรือยัง	15.7	49.4	25.5	5.2	4.1	100.0

ตารางที่ 4-18 แสดงความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน พบว่าประเด็นที่นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นด้วยในระดับมาก คือ ความยากที่รู้ว่าข้อมูลที่ต้องการหาในเว็บไซต์แน่ ๆ แต่หาข้อมูลไม่พบ (ร้อยละ 53.3) การเริ่มต้นค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 52.7) สารสนเทศที่สืบค้นได้ ไม่ตรงกับหัวข้อ ไม่ตรงกับความต้องการ (ร้อยละ 51.9) การค้นหาคำที่ต้องการในฐานข้อมูลวิจัยในเว็บไซต์ของห้องสมุด เช่น ACM, EBSCO, ProQuest, Thailis เป็นต้น (ร้อยละ 51.1) และ การระบุความต้องการว่าต้องการค้นคว้าอะไรเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 50.8)

ตารางที่ 4-19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวันของนักศึกษาจำแนกตามคณะวิชา

พฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษา	คณะครุศาสตร์			คณะวิทยาศาสตร์ฯ			คณะวิทยาการจัดการ			คณะเทคโนโลยีการเกษตรฯ			คณะมนุษยศาสตร์ฯ		
	Mean	SD	แปล ความ	Mean	SD	แปล ความ	Mean	SD	แปล ความ	Mean	SD	แปล ความ	Mean	SD	แปล ความ
1. การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษา ค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน	3.43	0.79	ปาน กลาง	3.49	0.55	ปาน กลาง	2.72	0.95	น้อย	3.55	0.66	ปานกลาง	3.53	0.61	ปานกลาง
2. สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้น ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วย ในการตัดสินใจ หรือแก้ไขปัญหาใน ชีวิต ประจำวัน	3.57	0.72	ปาน กลาง	3.76	0.54	ปาน กลาง	2.81	0.76	น้อย	3.76	0.64	ปานกลาง	3.74	0.63	ปานกลาง
3. บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล	3.10	0.96	ปาน กลาง	3.22	0.76	ปาน กลาง	2.96	0.65	น้อย	3.36	8.01	ปานกลาง	3.31	0.76	ปานกลาง
4. ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการ สืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิต ประจำวัน	3.55	0.80	ปาน กลาง	3.83	0.44	ปาน กลาง	2.96	0.77	น้อย	3.84	0.51	น้อย	3.75	0.38	ปานกลาง
รวม	3.41	0.82	ปาน กลาง	3.57	0.57	ปาน กลาง	2.86	0.78	น้อย	3.62	2.45	ปานกลาง	3.58	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 4-19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวันของนักศึกษาจำแนกตามคณะวิชา พบว่า

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านสิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.57) รองลงมาคือ ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.55) และ การขอให้บุคคลช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.10) ในระดับน้อยที่สุด

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.83) มากที่สุด รองลงมาคือ สิ่งทีนักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.76) และ การขอให้บุคคลช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.22) ในระดับน้อยที่สุด

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยด้านความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันและการขอให้บุคคลช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 2.96) และ ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 2.72) ในระดับน้อยที่สุด

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.84) รองลงมาคือ ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.76) และการขอให้บุคคลอื่นช่วยประเมิน (ค่าเฉลี่ย 3.36) ระดับน้อยที่สุด

ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.75) รองลงมาคือ ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.74) และการขอให้บุคคลอื่นช่วยประเมิน (ค่าเฉลี่ย 3.31) ระดับน้อยที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษา พฤติกรรมการการรู้สารสนเทศของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศ การค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชา ต่าง ๆ ของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศ การค้นคว้าในชีวิตประจำวันของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติ ชั้นปีที่ 2-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 5,207 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการสุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejci & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาเท่ากับ 375 คน ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลการเรียนรู้ คณะที่สังกัด และประสบการณ์ในการเรียนวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมสารสนเทศ การค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชา ต่าง ๆ ของนักศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบระดับความคิดเห็น 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 พฤติกรรมสารสนเทศ การค้นคว้าในชีวิตประจำวันของนักศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบระดับความคิดเห็น 5 ระดับ (Rating Scale)

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง (ร้อยละ 68.7) มีอายุระหว่าง 18 - 20 ปี (ร้อยละ 68.7) ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 54.4) กำลังศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 45.1) และมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 (ร้อยละ 41.5) ส่วนใหญ่เคยเรียนวิชา สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ (ร้อยละ 75) และเคยผ่านการอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์/การใช้ห้องสมุด/การใช้ E-books มาแล้ว (ร้อยละ 51.9)

5.1.2 ลักษณะงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับมอบหมาย คือ การนำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 16.3) รองลงมาคือ รายงานเสนอหัวข้อ / เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ (ร้อยละ 14.4) และให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา (ร้อยละ 14.2) นำเสนอผลงานในรูปแบบใดก็ได้ที่ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 12.2) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำรายงานที่ต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายวิชาที่เรียนน้อยที่สุด (ร้อยละ 5.1) เมื่อจำแนกตามคณะแล้ว พบว่า

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 21.1) รองลงมาคือ ให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา (ร้อยละ 20.2) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำรายงานวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงประวัติศาสตร์น้อยที่สุด (ร้อยละ 14.5)

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 15.7) รองลงมาคือ และให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา (ร้อยละ 14.6) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้รายงานเสนอผลการศึกษาประมวลผลงานทางวิชาการ / ทบทวนวรรณกรรมน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.9)

นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงานมากที่สุด (ร้อยละ 15.7) รองลงมาคือ และให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา (ร้อยละ 14.6) และนักศึกษาไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำรายงานที่ต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายวิชาที่เรียน (ร้อยละ 4.7)

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้นำเสนอผลงานในรูปแบบใดก็ได้ที่ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้า (เช่น เว็บไซต์ วิดีโอ) (ร้อยละ 16.3) รองลงมาคือ รายงานเสนอหัวข้อ / เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ (ร้อยละ 13.8) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำรายงานเชิงตีความน้อยที่สุด (ร้อยละ 4.9)

นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายงาน ให้รายงานเสนอหัวข้อ / เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ มากที่สุด (ร้อยละ 51.4) รองลงมาคือ แนะนำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน (ร้อยละ 41.2) และนักศึกษาได้รับมอบหมายงานให้ทำรายงานเชิงตีความน้อยที่สุด (ร้อยละ 35.1)

5.1.3 ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา

การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา เพื่อทำงานที่อาจารย์มอบหมาย พบว่า แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เกือบทุกครั้ง คือ โปรแกรมการค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com) (ร้อยละ 41.5) รองลงมาคือ เอกสารประกอบการสอนรายวิชานั้น ๆ (ร้อยละ 27.2) และ เพื่อนที่เรียนด้วยกัน (ร้อยละ 23.6)

แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บ่อยครั้ง คือ เพื่อนที่เรียนด้วยกัน (ร้อยละ 45.6) อาจารย์ผู้สอน (ร้อยละ 41.2) และ เอกสารประกอบการสอนรายวิชานั้น ๆ (ร้อยละ 37.6)

แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บางครั้ง คือ เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 44.2) เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครอบครัว (ร้อยละ 40.4) และ ฐานข้อมูล Online ของห้องสมุด (ร้อยละ 38.5)

แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยใช้ คือ สอบถามจากบรรณารักษ์ (ร้อยละ 29.4) ฐานข้อมูล Online ของห้องสมุด (ร้อยละ 25.0) และ เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 23.9)

แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ และไม่ทราบ คือ บล็อก (blog) (ร้อยละ 35.4) สอบถามจากบรรณารักษ์ (ร้อยละ 17.6) และ เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 7.4)

5.1.4 การประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุด

นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุดเกือบทุกครั้ง คือ แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรม หรือ รายการอ้างอิง (ร้อยละ 17.9) ผู้เขียนมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล (ร้อยละ 17.3) ส่วนเรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงบ่อยครั้ง คือ การนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายมุมมอง (ร้อยละ 44.0) ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ (สถานที่ทำงาน หรือ เป็นอาจารย์สอนที่ใด) (ร้อยละ 43.1) ส่วนเรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงบางครั้ง คือ นักศึกษาเคยได้ยินถึงแหล่งข้อมูลนี้มาก่อนและผู้จัดพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ (ร้อยละ 34.9) แหล่งข้อมูลมีแผนผังและมีข้อมูลสำคัญประกอบ (ร้อยละ 34.6) นอกจากนี้ยังพบว่า เรื่องที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยคำนึงถึง คือ บรรณารักษ์แนะนำการใช้แหล่งข้อมูล (ร้อยละ 16.5) นักศึกษาเคยได้ยินถึงแหล่งข้อมูลนี้มาก่อนและนักศึกษาเคยใช้แหล่งข้อมูลนั้นมาก่อน (ร้อยละ 15.7) ส่วนเรื่องที่

นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้และไม่ทราบ คือ นักศึกษาเคยได้ยินถึงแหล่งข้อมูลนี้มาก่อน (ร้อยละ 7.7) และนักศึกษาเคยใช้แหล่งข้อมูลนั้นมาก่อน (ร้อยละ 7.1)

5.1.5 สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์

สิ่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงเกือบทุกครั้ง คือ ความทันสมัยของเว็บไซต์ (ร้อยละ 21.4) รองลงมาคือ เนื้อหาของเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง (ร้อยละ 18.4) และ ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ (ร้อยละ 16.8) สำหรับสิ่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงบ่อยครั้ง คือ เนื้อหาของเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง (ร้อยละ 43.1) ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ (ร้อยละ 39.3) และ มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ (ร้อยละ 38.7) สำหรับสิ่งที่นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงบางครั้ง คือ บรรณารักษ์แนะนำการใช้เว็บไซต์ (ร้อยละ 41.2) นักศึกษาเคยได้ทราบชื่อเว็บไซต์มาก่อน และ (ร้อยละ 38.2) มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ (ร้อยละ 35.7)

5.1.6 การขอให้บุคคลช่วยประเมินความน่าเชื่อถือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายวิชาของนักศึกษา

บุคคลที่นักศึกษาส่วนใหญ่ขอให้ช่วยประเมินแหล่งสารสนเทศบ่อยครั้ง คือ เพื่อนที่เรียนด้วยกัน (ร้อยละ 42.0) รองลงมาคือ ผู้ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ขอให้ช่วยประเมินแหล่งสารสนเทศบางครั้ง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางช่วยประเมิน (ร้อยละ 41.2) บรรณารักษ์ (ร้อยละ 39.6) และบุคคลอื่น (ร้อยละ 38.7) และ ผู้ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ขอให้ช่วยประเมินแหล่งสารสนเทศบ่อยครั้ง คือ อาจารย์ผู้สอน (ร้อยละ 36.0)

5.1.7 วิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วิธีการต่อไปนี้บางครั้ง คือ เพิ่มมุมมองของตัวเองในงานค้นคว้า เพื่ออาจารย์จะได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาวาดคิดอย่างไร (ร้อยละ 41.8) รองลงมาคือ นักศึกษามักจะใช้ข้อมูลเดิม ๆ สำหรับการทำงานหลาย ๆ ชิ้น (ร้อยละ 41.5) วิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ทำบ่อยครั้ง คือ นักศึกษาหยุดค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่งและนักศึกษาได้วางโครงร่างรายงานก่อนการเขียนรายงาน (ร้อยละ 40.9) รองลงมา คือ นักศึกษาเริ่มต้นด้วยการกำหนดปัญหา/หัวข้อที่สนใจตั้งแต่เนิ่น ๆ (ร้อยละ 40.1) ส่วนวิธีการในการค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายของนักศึกษาส่วนใหญ่ที่ทำเกือบทุกครั้ง คือ นักศึกษาเริ่มดำเนินการเขียนรายงานโดยคิดหาคำค้นก่อน (search items) (ร้อยละ 15.7) รองลงมาคือ นักศึกษาหยุดค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่งและนักศึกษาได้วางโครงร่างรายงานก่อนการเขียนรายงาน (ร้อยละ 14.6)

5.1.8 ปัญหาในกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานของนักศึกษา

ปัญหาในกระบวนการสืบค้นในการทำรายงานของนักศึกษาส่วนใหญ่ คือ ประเด็นที่เป็นปัญหาที่สุดคือ การเริ่มต้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย (ร้อยละ 59.3) การกำหนดขอบเขตเนื้อหาของหัวข้อรายงานให้แคบลง (ร้อยละ 58.2) ความยากในการกำหนดหัวข้อรายงานและการกำหนดว่าสารสนเทศที่ใช้ทำรายงานมีความเพียงพอหรือไม่ (ร้อยละ 54.1) การประเมินคุณภาพของรายงานที่เสร็จแล้วว่ามีเพียงใด (ร้อยละ 53.8) และ การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ (ร้อยละ 53.3) ตามลำดับ

5.1.9 ระดับพฤติกรรมสารสนเทศในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษา

ระดับพฤติกรรมสารสนเทศในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษา พบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศในการเรียนวิชาต่างๆ ของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษายู่ในระดับปานกลางทุกด้าน จากมากสุดไปหาน้อยสุด ได้แก่ ปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงาน (ค่าเฉลี่ย 3.70) สิ่งที่นักศึกษาค้นถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์ (ค่าเฉลี่ย 3.47) การประเมินสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาค้นได้ในห้องสมุด (ค่าเฉลี่ย 3.44) วิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมาย (ค่าเฉลี่ย 3.38) การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้า (ค่าเฉลี่ย 3.20) และ บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.15) ตามลำดับ

5.2 พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาค้นคว้าในชีวิตประจำวัน

5.2.1 การค้นคว้าในชีวิตประจำวันของนักศึกษา หัวข้อที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 14.7) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 12.5) ชื่อของ (เช่น สินค้า หรือบริการ) (ร้อยละ 11.0) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาค้นควำน้อยที่สุด คือ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์) (ร้อยละ 4.7) เมื่อจำแนกตามคณะแล้ว พบว่า

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 13.8) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 12.5) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาค้นควำน้อยที่สุด คือ ข้อมูลด้านจิตวิญญาณ (เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ) (ร้อยละ 4.7)

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 17.1) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 16.7) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาค้นควำน้อยที่สุด คือ ข้อมูลด้านจิตวิญญาณ (เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ) (ร้อยละ 3.6)

นักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน และการซื้อของ (เช่นสินค้าและบริการ) (ร้อยละ 14.6) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 16.7) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์) (ร้อยละ 2.8)

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 12.7) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 12.0) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์) (ร้อยละ 5.5)

นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ หัวข้อส่วนใหญ่ที่นักศึกษาค้นคว้ามากที่สุด คือ ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน (ร้อยละ 15.2) เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ (ร้อยละ 12.1) ส่วนหัวข้อที่นักศึกษาส่วนใหญ่ค้นคว้าน้อยที่สุด คือ ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์) (ร้อยละ 4.7)

5.2.2 การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน พบว่า แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันที่นักศึกษาส่วนใหญ่ ใช้เกือบทุกครั้ง คือ โปรแกรมค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com) (ร้อยละ 48.7) แหล่งทรัพยากรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บ่อยครั้ง คือ วิกิพีเดีย (Wikipedia) บ่อยครั้ง (ร้อยละ 46.2) อาจารย์ผู้สอนและเพื่อนที่เรียนด้วยกัน (ร้อยละ 41.8) เพื่อนและครอบครัว (ร้อยละ 40.7) และ เครือข่ายทางสังคม (ร้อยละ 38.5)

5.2.3 สิ่งที่นักศึกษา คำนึงถึงเมื่อค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงบ่อยครั้ง คือ ผู้จัดทำ/หน่วยงานที่จัดทำเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ (ร้อยละ 48.4) ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ (ร้อยละ 47.5) เนื้อหาบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรม/รายการอ้างอิงประกอบ (ร้อยละ 47.0) เนื้อหาบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจนและมีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ (ร้อยละ 44.8) และ เว็บไซต์มีลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ (ร้อยละ 42.6) ตามลำดับ

5.2.4 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน พบว่า ประเด็นที่นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นด้วยในระดับมาก คือ ความยากที่รู้ว่าข้อมูลที่ต้องการหาในเว็บไซต์แน่ ๆ แต่หาข้อมูลไม่พบ (ร้อยละ 53.3) การเริ่มต้นค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 52.7) สารสนเทศที่สืบค้นได้ ไม่ตรงกับหัวข้อ ไม่ตรงกับความต้องการ (ร้อยละ 51.9) การค้นหาคำถามที่ต้องการในฐานข้อมูลวิจัยในเว็บไซต์ของห้องสมุด เช่น ACM, EBSCO, ProQuest, Thailis เป็นต้น (ร้อยละ 51.1) และ การระบุความต้องการว่าต้องการค้นคว้าอะไรเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 50.8)

5.2.5 ระดับพฤติกรรมสารสนเทศในในชีวิตประจำวัน ของนักศึกษา

โดยภาพรวม พบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศในในชีวิตประจำวันของนักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้ ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.66) สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือแก้ไขปัญหามในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.63) การใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหามในชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.44) บุคคลที่ช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.24) ปัญหาในการกระบวนการสืบค้นในการทำรายงาน (ค่าเฉลี่ย 3.18) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามคณะวิชา พบว่า

1) ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านสิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือแก้ไขปัญหามในชีวิต ประจำวัน มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.57) รองลงมาคือ ความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.55) และ การขอให้บุคคลช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.10) ในระดับน้อยที่สุด

2) ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.83) มากที่สุด รองลงมาคือ สิ่งที่นักศึกษาคำนึงถึงจากการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือแก้ไขปัญหามในชีวิตประจำวัน มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.76) และ การขอให้บุคคลช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 3.22) ในระดับน้อยที่สุด

3) ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยด้านความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันและ การขอให้บุคคลช่วยประเมินแหล่งข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 2.96) และ ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหามในชีวิตประจำวัน(ค่าเฉลี่ย 2.72) ในระดับน้อยที่สุด

4) ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศนักศึกษาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.84) รองลงมาคือ ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน(ค่าเฉลี่ย 3.76) และการขอให้บุคคลอื่นช่วยประเมิน (ค่าเฉลี่ย 3.36) ระดับน้อยที่สุด

5) ระดับของพฤติกรรมสารสนเทศศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านความคิดเห็นที่มีต่อความยากในการสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน (ค่าเฉลี่ย 3.75) รองลงมาคือ ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน(ค่าเฉลี่ย 3.74) และการขอให้บุคคลอื่นช่วยประเมิน (ค่าเฉลี่ย 3.31) ระดับน้อยที่สุด

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

5.5.1 พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาในการค้นคว้าเพื่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ

สำหรับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาในการค้นคว้าเพื่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ นั้น พบว่า งานที่นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายคือ การนำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงานและ รายงานเสนอหัวข้อ / เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ ชื่นวัฒนา นุชรี ตรีโลจนวงศ์ อรรถชัย วาริสอาด และ สมชาย วรรณานุไกร (2554) ด้านการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่ นักศึกษาใช้คือ โปรแกรมค้นหา ด้านการค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลในเว็บไซต์ นักศึกษาจะคำนึงถึงความทันสมัยของเว็บไซต์เป็นหลักและเนื้อหาเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง ซึ่งสอดคล้องกับงานของ อารีย์ ชื่นวัฒนา นุชรี ตรีโลจนวงศ์ อรรถชัย วาริสอาด และ สมชาย วรรณานุไกร (2554) งานวิจัยของ ชลภัสส์ วงศ์ประเสริฐ สมาน ลอยฟ้า และเพ็ญพรรณ เพชรสร (2555) ธนะพันธุ์ การคนชื่อ (2556) งานวิจัยของมลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ (2556) และ อนันศักดิ์ พวงอก (2557) ที่แสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มักเลือกใช้สารสนเทศที่สืบค้นได้จากอินเทอร์เน็ตมากกว่าในห้องสมุด และ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์มีการระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบ ทั้งนี้เนื่องจากสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีความทันสมัยสืบค้นได้สะดวกและรวดเร็ว และสามารถคัดสรรสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการได้ดีด้วยการใช้เทคนิคการสืบค้นที่เหมาะสม

ด้านวิธีการค้นหาข้อมูล พบว่า บางครั้งนักศึกษาจะเพิ่มมุมมองของตัวเองในงานค้นคว้า เพื่ออาจารย์จะได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาว่าคิดอย่างไร และ การค้นหาข้อมูล บ่อยครั้งที่ นักศึกษาหยุดค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามจำนวนที่อาจารย์สั่งและนักศึกษาได้วางโครงร่าง รายงานก่อนการเขียนรายงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลภัสส์ วงศ์ประเสริฐ สมาน ลอยฟ้า และเพ็ญพรรณ เพชรสร (2555) นักศึกษามีการวางแผนไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหลังจาก ได้รับมอบหมาย มีการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจไว้ล่วงหน้า มีการวางโครงเรื่องการเขียน รายงานก่อน

ด้านการขอให้บุคคลช่วยประเมินความน่าเชื่อถือแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ พบว่า นักศึกษา ส่วนใหญ่ขอให้เพื่อนที่เรียนด้วยกันช่วยประเมินแหล่งสารสนเทศบ่อยครั้ง ผลการวิจัยจะเน้นให้ เห็นว่าผู้ใช้สารสนเทศจะเลือกแหล่งสารสนเทศที่สะดวกในการเข้าถึงและใช้งานง่าย (ชัชวาล วงษ์ ประเสริฐ, 2548) นักศึกษาจึงใช้วิธีสอบถามจากเพื่อนที่เรียนด้วยกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพื่อนเป็น แหล่งสารสนเทศที่ใกล้ชิดและสะดวกในการสอบถามมากที่สุด ด้านปัญหาในกระบวนการสืบค้น ในการทำรายงานของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหามากที่สุด ด้านการเริ่มต้นในการ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย และการกำหนดขอบเขตเนื้อหาของหัวข้อรายงาน ซึ่งทั้งสองประเด็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฮด (1999) พบว่า ผู้ใช้มักจะมีปัญหาในขั้นตอนแรกของการแสวงหา สารสนเทศตั้งแต่ตอนเริ่มต้นจะเกิดความสับสน ลังเล และไม่แน่ใจเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการ ในครั้งแรก เนื่องจากนักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของรายวิชานั้น ๆ ดังนั้นการเลือก ประเด็นจึงเป็นเรื่องยาก

5.5.1 พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาในการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาในการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน พบว่า นักศึกษา ส่วนใหญ่ มักค้นสารสนเทศที่เกี่ยวกับข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน รองลงมาคือ เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ ต้องทำ ชื่อของ (เช่น สินค้า หรือบริการ) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ ชื่นวัฒนา นุชรี ตรีโล จนวนวงศ์ อรมทัย วาริสาอด และ สมชาย วรรณานูไกร (2554) มลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ (2556) ซึ่งพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ สืบค้นสารสนเทศด้านข่าวสารและเพื่อเหตุการณ์ปัจจุบัน รวมถึงสอดคล้องกับ ทฤษฎีพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของวิลสัน (1999, อ้างถึงใน มาลี กาปมาลา, ม.ป.ป.) ซึ่งอธิบาย ว่า พฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลเกิดความต้องการสารสนเทศ โดยอาจจะ

เป็นการศึกษาหาความรู้ในเรื่องใหม่ หรือ เรื่องที่ตอบสนองความต้องการในด้านการเรียน หรือ การงาน โดยการเริ่มต้นแสวงหาสารสนเทศมักจะเริ่มต้นจาก การใช้โปรแกรมค้นหาในชีวิตประจำวัน ก่อน ด้านแหล่งทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันที่นักศึกษาส่วนใหญ่ ใช้เกือบทุกครั้ง คือ โปรแกรมค้นหา ซึ่งสอดคล้องกับงานของ อารีย์ ชื่นวัฒนา นุชรี ตรีโลจนวงศ์ อรรถชัย วาริสอาด และ สมชาย วรญาณุไกร (2554) และ มลิวัดย์ ประดิษฐ์ธีระ (2556) พบว่า นักศึกษาค้นหาข่าว/เหตุการณ์ปัจจุบันมากที่สุด โดยค้นจากโปรแกรม ค้นหา (เช่น Google) และเมื่อค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเว็บไซต์เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงบ่อยครั้ง คือ ผู้จัดทำ/หน่วยงานที่จัดทำ เว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ สำหรับความยากในการสืบค้นสารสนเทศเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน พบว่า ประเด็นที่นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นด้วยในระดับมาก คือ ความยากที่รู้ว่าข้อมูลที่ต้องการหาใน เว็บไซต์แน่ ๆ แต่หาข้อมูลไม่พบ ซึ่งผลการวิจัยแตกต่างจากผลการวิจัยของ เฮดและไอนเซนเบิร์ก (Head; & Einsberg, 2011 : Online) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ระบุความยากในกระบวนการ ค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน คือ ยากที่จะกลั่นกรองเฉพาะสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และไม่สามารถ หาคำตอบจากสารสนเทศออนไลน์ได้

5.6 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการสอนในรายวิชาการสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

1) การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษานั้น ควรได้รับการสนับสนุนจาก อาจารย์ผู้สอน นอกจากการสอนในรายวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้แล้ว การบูรณาการทักษะการรู้ สารสนเทศเข้ากับวิชาอื่น ๆ จะช่วยให้ นักศึกษาได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำไปใช้ทั้งในการเรียนและการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมต่อไป

2) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศบนเว็บไซต์ ทั้งในการศึกษาค้นคว้าในรายวิชา และ ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นในการสอนรายวิชา สารสนเทศเพื่อการ เรียนรู้ จึงควรเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับ การรู้เท่าทันสื่อและการประเมินคุณค่าสารสนเทศ เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถพิจารณาสารสนเทศที่ค้นพบได้ว่า มีความเหมาะสม น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ เพียงใด และมีความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อมากยิ่งขึ้นด้วย

3) ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า นักศึกษายังมีความรู้ความเข้าใจในบางเรื่องน้อย เช่น ความรู้เกี่ยวกับ Blog หรือ การใช้แหล่งข้อมูลจากวิกิพีเดีย ดังนั้นฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศของ มหาวิทยาลัยควรเพิ่มเติมหลักสูตรการฝึกอบรมที่เกี่ยวกับ โปรแกรมการสร้างบล็อก หรือ โปรแกรม

การทำรายการอ้างอิง เช่น EndNote เพื่อให้นักศึกษาสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- ครรรชิต มาลัยวงศ์. (2537). ความรู้เรื่องสารสนเทศสำหรับนักวิจัย บรรณรักษ์ศูนย์บริการและการ
สืบค้นสารสนเทศ ในปี 2000. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการสารสนเทศทาง
เทคโนโลยี.
- จกมล พุทธิชัยกุล. (2555). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
<http://anchan.lib.ku.ac.th/kukr/bitstream/003/25052/1/Cover.pdf>. [2 เมษายน 2558].
- จันทิมา เขียวแก้ว. (2554). “การรู้สารสนเทศ” ใน เอกสารประกอบการสอน การจัดการ
สารสนเทศเพื่องานนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า
ไทย.
- จินดารัตน์ เบอร์พันธุ์และคณะ. (2555). การรู้สารนิเทศของนิสิตปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. วารสารบรรณารักษศาสตร์ 32, หน้า 26-35.
- จิรวรรณ ศรีวงษ์. (2554). พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
<file:///C:/Users/Administrator/Downloads/59197-138443-1-SM.pdf>. [10 พฤษภาคม 2559].
- ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ, สมาน ลอยฟ้า และ เพ็ญพันธ์ เพชรสร. (2556). พฤติกรรมสารสนเทศของ
นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์.
30(3) กันยายน-ธันวาคม, หน้า 158-196.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2548). การจัดการบริการสารสนเทศ. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ชุติมา สัจจานันท์. (2556). การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลการรู้สารสนเทศสำหรับครูบรรณารักษ์.
วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ, 6(2), หน้า 1 -12.
- ซูชีพ มากมาก. (2553). การรู้สารสนเทศทางธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ญาณภา อินทรพรหม. (2551). พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ดวงใจ วงษ์เศษ. (2556, เมษายน – มิถุนายน). พฤติกรรมการแสวงหาและการใช้สารสนเทศของ
อาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีขันธ์ มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย – แปซิฟิก.
วารสารสุทธิปริทัศน์ 27, หน้า 95-111.
- เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2549). การประเมินการรู้สารสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ
นิสิตสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2546). ทักษะการใช้ห้องสมุดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- บุญยืน จันทร์สว่าง. (2548). สารสนเทศและการรู้สารสนเทศ. ใน ทักษะการรู้สารสนเทศ.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.
- พวา พันธุ์เมฆา และคณะ . (2558). กระบวนการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษบัณฑิตศึกษา
สาขาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
http://www.stou.ac.th/schools/sla/master/room/upload/mis/Sailom_2548.doc
[วันที่สืบค้นข้อมูล : 1 สิงหาคม 2558].
- แม่นมาศ ขวลิต. (2528). นโยบายสารนิเทศระบบสารนิเทศแห่งชาติ. วารสารห้องสมุด, 28(29),
หน้า 5-15.
- มูจรินทร์ ผลกล้า. (2550). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สมาน ลอยฟ้า และคนอื่นๆ. (กันยายน-ธันวาคม 2555). พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สารสนเทศศาสตร์ มข., 30(3), หน้า 51-69.
- สุกานดา เจริญวันชัยกุล. (2554). พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการทำโครงการของ
นักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล-กรุงเทพ. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพิศ ศิริรัตน์ และคณะ. (2555, มกราคม – มิถุนายน). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญา
ตรี คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. วารสารบรรณศาสตร์ มสว. 5, หน้า 27-38.
- สุภาวดี ศรีสุตตา. (2549). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์
และสารสนเทศศาสตร์. ขอนแก่น : วิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- อมรวิชัย นาคทรพรพ. (2540). **วิถีคุณภาพ : กรณีศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษาสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย. งานวิจัยโดยทุนสนับสนุนของทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.**
- อารีย์ ชื่นวัฒนา และคณะ. (2555). **รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมความรู้สารสนเทศของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- Ellis, D. (1989). A behavioral approach to information retrieval design. **Journal of Documentation.** 45(3), page 171-122.
- Ellis, D., & Haugan, M. (1997). Modeling the information seeking patterns of engineering research scientists in an industrial environment. **Journal of Documentation.** 53(4), page 385.
- Khulthau, Carol C. (1999). Inside the search process: Information seeking from the user's perspective. **Journal of the American Society for Information Science.** 42(5) June, Page 361–371.
- Wilson, T.D. (1997). Information behaviour: an interdisciplinary perspective. **Information Processing and Management.** 33(4), page 551-572.
- _____. (1994). Information needs and uses: fifty years of progress? In B.C. Vickery, (Ed.). Fifty years of information progress. **Journal of Documentation Review.** page 15-51.
- Wilson, T.D. and C. Walsh. (1996). **Information behaviour: an interdisciplinary perspective.**
Sheffield: University of Sheffield, Department of Information Studies.
- Westbrook, L. (1993). User needs: a synthesis and analysis of current theories for the practitioner. **RQ** 32, page 541-549.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจพฤติกรรมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยแบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน

คำนิยาม

การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) หมายถึง ความสมารถที่ใช้ในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ การแสวงหาและวิธีการค้นคืนสารสนเทศโดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ และประเมินค่าสารสนเทศที่ค้นคืนได้ และการนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาหรือการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจำแนกพฤติกรรมออกเป็น 2 ประการ คือ

1. พฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ หมายถึง เมื่อนักศึกษาได้รับมอบหมายให้ทำงานในรายวิชาที่เรียน เช่น รายงาน โครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ นั้น นักศึกษามีแนวทางวิธีการ และรูปแบบของการศึกษาค้นคว้าอย่างไร ใช้แหล่งสารสนเทศใดบ้าง มีวิธีประเมินสารสนเทศอย่างไร และประสบอุปสรรคปัญหาใดในกระบวนการศึกษาค้นคว้า

2. พฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน หมายถึง เมื่อนักศึกษามีคำถามหรือประสบปัญหา ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น สุขภาพ การเดินทาง นักศึกษามีแนวทาง วิธีการ และรูปแบบของการศึกษาค้นคว้าอย่างไร ใช้แหล่งสารสนเทศใดบ้าง มีวิธีประเมินสารสนเทศอย่างไร และประสบอุปสรรคปัญหาใดในกระบวนการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำ ☒ เครื่องหมาย ☐ ลงในช่อง ☐ ที่กำหนดให้ตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ ☐ 18 - 20 ปี

☐ 21 - 22 ปี

☐ 23 - 25 ปี

3. ชั้นปีที่ศึกษา ☐ ปีที่ 2 ☐ ปีที่ 3 ☐ ปีที่ 4
4. คณะวิชา ☐ 1. คณะครุศาสตร์ ☐ 2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
☐ 3. คณะวิทยาการจัดการ ☐ 4. คณะเทคโนโลยีการเกษตร
☐ 5. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
6. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมถึงภาคเรียนสุดท้ายของนักศึกษา
☐ 1. น้อยกว่า 2.00 ☐ 2. 2.01 - 2.50
☐ 3. 2.51 - 3.00 ☐ 4. 3.01 - 3.50
☐ 5. 3.51 - 4.00
7. นักศึกษาเคยเรียนวิชา สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ มาก่อนหรือไม่
☐ เคย ☐ ไม่เคย
8. นักศึกษาเคยอบรม การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์//การใช้ห้องสมุด/การใช้ E-books หรือไม่
☐ เคย ☐ ไม่เคย

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่กำหนดให้ ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับพฤติกรรม
การค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาต่าง ๆ

1. ตลอดปีที่ผ่านมา นักศึกษามีงานที่ได้รับมอบหมายประเภทใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)
 - ☐ 1.1 รายงานแสดงความคิดเห็นประเด็นต่าง ๆ
 - ☐ 1.2 รายงานวิเคราะห์เหตุการณ์เชิงประวัติศาสตร์
 - ☐ 1.3 รายงานเชิงตีความ
 - ☐ 1.4 รายงานการวิเคราะห์กรณีศึกษา
 - ☐ 1.5 รายงานเสนอผลการศึกษาประมวลผลงานทางวิชาการ / ทบทวนวรรณกรรม
 - ☐ 1.6 รายงานเสนอหัวข้อ /เค้าโครงการศึกษาที่ต้องการทำ
 - ☐ 1.7 ให้นำเสนอผลงานด้วยวาจา
 - ☐ 1.8 ให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน
 - ☐ 1.9 นำเสนอผลงานในรูปแบบมีเดียที่ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้า (เช่น เว็บไซต์ วิดีโอ)

☐ 1.10 นักศึกษาไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำรายงานที่ต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรายวิชาที่เรียน

☐ 1.11 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. นักศึกษาใช้แหล่งทรัพยากรต่อไปในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำงานที่อาจารย์มอบหมายมาน้อยเพียงใด

ประเภททรัพยากรที่ใช้	เกือบทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อยใช้	ไม่เคยใช้ไม่ทราบ
	5	4	3	2	1
1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชานั้น ๆ					
2. บล็อก (blog)					
3. โปรแกรมการค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com)					
4. วิกีพีเดีย (Wikipedia)					
5. เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ					
6. ฐานข้อมูล Online ของห้องสมุด					
7. สอบถามจากบรรณารักษ์					
8. หนังสือ/วารสาร/สื่อดิจิทัลในห้องสมุด					
9. อาจารย์ผู้สอน					
10. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน					
11. เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครอบครัว					
12. ข้อมูลที่รวบรวมไว้เอง					

3. เมื่อนักศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ในห้องสมุด เช่น หนังสือ หรือ บทความจากฐานข้อมูลในเว็บไซต์ของห้องสมุด นักศึกษาคำนึงถึงสิ่งนี้มาน้อยเพียงใด

ข้อความ	เกือบทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อยใช้	ไม่เคยใช้ไม่ทราบ
	5	4	3	2	1
1. แหล่งข้อมูลห้องสมุดมีความทันสมัย					
2. ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ (สถานที่ทำงาน หรือ เป็นอาจารย์สอนที่ใด)					
3. การนำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมอง					
4. ผู้เขียนมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล					
5. แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรม หรือ รายการอ้างอิง					
6. มีแผนผังและมีข้อมูลสำคัญประกอบ					
7. ผู้จัดพิมพ์หรือสำนักพิมพ์					

8. บรรณารักษ์แนะนำการใช้แหล่งข้อมูล					
9. นักศึกษาเคยได้ยินถึงแหล่งข้อมูลนี้มาก่อน					
10. นักศึกษาเคยใช้แหล่งข้อมูลนั้นมาก่อน					

4. เมื่อนักศึกษาสืบค้นข้อมูลจาก “เว็บไซต์” นักศึกษาคำนึงถึงปัจจัยต่อไปนี้หรือไม่

ข้อความ	เกือบทุก ครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อย ใช้	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ
	5	4	3	2	1
1. ความทันสมัยของเว็บไซต์					
2. หน่วยงานที่จัดทำเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ					
3. เนื้อหาของเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง					
4. เนื้อหาบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน					
5. ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์					
6. เว็บไซต์มีลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ					
7. เนื้อหาบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรม/รายการอ้างอิงประกอบ					
8. มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ					
9. บรรณารักษ์แนะนำการใช้เว็บไซต์					
10. นักศึกษาเคยได้ทราบชื่อเว็บไซต์มาก่อน					
11. นักศึกษาเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อน					
12. การออกแบบของเว็บไซต์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย					

5. นักศึกษาเคยขอให้บุคคลต่อไปนี้ช่วยประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายวิชาที่เรียนหรือไม่

ข้อความ	เกือบทุก ครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อย ใช้	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ
	5	4	3	2	1
1. อาจารย์ผู้สอน					
2. บรรณารักษ์					
3. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน					
4. เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครอบครัว					
5. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง					
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

6. นักศึกษาใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาหรืองานที่ได้รับมอบหมายในรายวิชาด้วยวิธีการเหล่านี้บ่อยเพียงใด

ข้อความ	เกือบทุก ครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อย ใช้	ไม่เคยใช้ ไม่ทราบ
	5	4	3	2	1
1. นักศึกษาหยุดค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตาม จำนวนที่อาจารย์สั่ง					
2. นักศึกษาลองค้นข้อมูลครั้งสองครั้งแล้วไม่พอ ข้อมูลที่ต้องการ ก็เปลี่ยนหัวข้อใหม่					
3. นักศึกษาจะเพิ่มมุมมองของตัวเองใน งานค้นคว้า เพื่ออาจารย์จะได้ทราบความ คิดเห็นของนักศึกษาว่าคิดอย่างไร					
4. นักศึกษาเริ่มต้นด้วยการกำหนดปัญหา /หัวข้อ ที่สนใจตั้งแต่เนิ่น ๆ					
5. นักศึกษาได้วางโครงร่างรายงานก่อนการเขียน รายงาน					
6. หากนักศึกษาได้รับมอบหมายให้เขียนรายงาน นักศึกษาลงมือเขียนทันทีโดยไม่มีการ วางแผนก่อนว่าจะเขียนอะไรบ้าง					
7. นักศึกษาเริ่มต้นการเขียนรายงานโดยคิดหา คำค้นก่อน (search items)					
8. นักศึกษามีการวางแผนการค้นคว้าทั้งหมด เพื่อ เป็นแนวทางในการดำเนินงานที่ได้รับ มอบหมาย					
9. นักศึกษามีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ ระหว่างการศึกษาค้นคว้า					
10. นักศึกษาใช้บริการระหว่างห้องสมุดหรือบริการ ส่งเอกสาร หากสำนักวิทยบริการ ไม่มีสิ่งที่ นักศึกษาต้องการ					
11. นักศึกษามักจะใช้ข้อมูลเดิม ๆ สำหรับการ ทำงานหลาย ๆ ชิ้น					
12. นักศึกษามักจะทำรายงานหัวข้อซ้ำ ๆ เมื่อ อาจารย์มอบหมายงานแต่ละชิ้น					
13. นักศึกษามักจะใช้เวลาในการทำงานแต่ละชิ้น เท่า ๆ กัน					

7. สภาพปัญหาในการกระบวนการสืบค้น การค้นคว้าทั้งหมดในการทำรายงาน

ในกระบวนการศึกษาค้นคว้าทั้งหมด เริ่มจากอาจารย์มอบหมายงานให้นักศึกษา จนกระทั่ง นักศึกษาส่งรายงาน ท่านเห็นด้วยกับปัญหาในการกระบวนการสืบค้นและการค้นคว้าทั้งหมดในการทำ รายงานต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	ไม่ค่อยสำคัญ	ไม่สำคัญไม่ทราบ
	5	4	3	2	1
1. การเริ่มต้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
2. ความยากในการกำหนดหัวข้อรายงาน					
3. การกำหนดขอบเขตเนื้อหาของหัวข้อรายงานให้แคบลง					
4. การกำหนดคำค้น (คำที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล)					
5. การค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยใน เว็บไซต์ของห้องสมุด เช่น EBSCO, ProQuest, ABI, ACM Digital Library					
6. การสืบค้นข้อมูลที่จะใช้ทำรายงานจาก เว็บไซต์ต่าง ๆ					
7. การตัดสินใจว่าเว็บไซต์นั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด					
8. การคัดเลือกแหล่งสารสนเทศเพื่อสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ					
9. การหาข้อมูลที่ทันสมัย					
10. สารสนเทศที่สืบค้นได้ ไม่ตรงกับหัวข้อรายงานหรือไม่ตรงกับความต้องการ					
11. การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ					
12. การอ่านเอกสารที่ค้นหาได้					
13. การจัดบันทึกเนื้อหา หรือ ข้อมูลเพื่อเขียนรายงาน					
14. การสังเคราะห์สารสนเทศที่ค้นได้ เพื่อ					

นำมาเรียบเรียงทำรายงาน					
15. การเขียนรายงาน					

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่กำหนดให้ ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับพฤติกรรมการค้นคว้าในชีวิตประจำวันของนักศึกษา เพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

1. ในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมาท่านเคยได้ค้นคว้าในหัวข้อต่อไปนี้บ้างหรือไม่ (เลือกทุกคำตอบที่เกี่ยวข้อง)
 - ☐ 1. ประเด็นสุขภาพ (ของตนเอง หรือของผู้ใกล้ชิด)
 - ☐ 2. ข่าว / เหตุการณ์ปัจจุบัน
 - ☐ 3. ชื่อของ (เช่น สินค้า หรือบริการ)
 - ☐ 4. เรื่องที่เกี่ยวกับงานที่ต้องทำ
 - ☐ 5. ชีวิตส่วนตัว (เช่น การหาข้อมูลเกี่ยวกับที่พักอาศัย)
 - ☐ 6. การงาน (เช่น เงินเดือนของสายอาชีพต่าง ๆ ตำแหน่งงานที่ว่าง)
 - ☐ 7. ข้อมูลด้านจิตวิญญาณ (เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ)
 - ☐ 8. ข้อมูลการเดินทาง (เช่น การวางแผนการเดินทาง)
 - ☐ 9. ข้อมูลเพื่อความบันเทิง (เช่น เรื่องเกี่ยวกับการเมืองและสังคม)
 - ☐ 10. การติดต่อกับสังคม (เช่น การใช้เครือข่ายทางสังคมเพื่อหาผู้ที่มีความสนใจเหมือน ๆ กัน)
 - ☐ 11. ผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ (เช่น แพทย์)
 - ☐ 12. อื่น ๆ (โปรดระบุ)
2. เมื่อนักศึกษาต้องการค้นหาข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน นักศึกษาค้นข้อมูลจากแหล่งใดบ้าง

	เกือบทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่ค่อยใช้	ไม่เคยใช้
ข้อความ	5	4	3	2	1

1. บล็อก (blog)					
2. โปรแกรมการค้นหา (เช่น Google, Yahoo, Ask.com)					
3. วิกีพีเดีย (Wikipedia)					
4. เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ					
5. ฐานข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุด					
6. บรรณารักษ์					
7. หนังสือในห้องสมุด					
8. อาจารย์ผู้สอน					
9. สารานุกรม เช่น สารานุกรมสำหรับเยาวชน ฉบับพิมพ์และออนไลน์					
10. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน					
11. เพื่อน/ครอบครัว					
12. เครือข่ายทางสังคม					
13. ข้อมูลที่รวบรวมไว้เอง (เช่น หนังสือที่สะสมไว้ หรือซื้อไว้)					

3. เมื่อนักศึกษาค้นพบข้อมูลที่ต้องการเกี่ยวกับชีวิตประจำวันในเว็บไซต์ นักศึกษาคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้มาน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ความทันสมัยของเว็บไซต์					
2. ผู้จัดทำ/หน่วยงานที่จัดทำเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ					

3. เนื้อหาของเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง					
4. เนื้อหาบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน					
5. ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์					
6. เว็บไซต์มีลิงค์ที่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น ๆ					
7. เนื้อหาบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรม/รายการอ้างอิงประกอบ					
8. มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลสำคัญประกอบ					
9. บรรณารักษ์แนะนำการใช้เว็บไซต์					
10. นักศึกษาเคยได้ทราบชื่อเว็บไซต์มาก่อน					
11. นักศึกษาเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อน					
12. การออกแบบของเว็บไซต์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย					

4. นักศึกษาขอให้บุคคลต่อไปนี้ช่วยในการประเมินแหล่งข้อมูลที่นักศึกษาสืบค้นสำหรับชีวิตประจำวันหรือไม่

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. อาจารย์ผู้สอน					
2. บรรณารักษ์					
3. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน					
4. เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ และครอบครัว					
5. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง					
6. อื่น ๆ (โปรดระบุ)					

5. ในกระบวนการค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตประจำวันทั้งหมด ส่วนไหนบ้างที่นักศึกษาเห็นว่าเป็นเรื่องยาก

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. การเริ่มต้นค้นคว้าเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน					
2. การระบุความต้องการว่าต้องการค้นคว้าอะไรเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน					
3. การกำหนดขอบเขตของหัวข้อที่จะสืบค้น					
4. การกำหนดคำที่ใช้ในการสืบค้น					
5. การค้นหาคำหรือความต้องการในการค้นหาข้อมูลวิจัยในเว็บไซต์ของห้องสมุด เช่น ACM, EBSCO, ProQuest, Thailis เป็นต้น					
6. ความยากในการหาข้อมูลที่จะใช้จากเว็บไซต์ (Google, Wikipedia, เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ)					
7. ความยากในการตัดสินใจว่าเว็บไซต์นั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด					
8. ความยากในการหาข้อมูลที่ทันสมัย (สิ่งพิมพ์ออนไลน์)					
9. สารสนเทศที่สืบค้นได้ ไม่ตรงกับหัวข้อ ไม่ตรงกับความต้องการ					
10. การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งสารสนเทศ					
11. ความยากที่ต้องหาคิดว่าหาแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตประจำวันจากที่ใด					
12. การอ่านเอกสารที่ค้นหาได้					
13. ความยากที่รู้ว่าข้อมูลที่ต้องการหาในเว็บไซด์แน่ ๆ แต่หาข้อมูลไม่พบ					
14. ความยากที่ต้องรวบรวมแหล่งข้อมูล ต่าง ๆ ที่ได้จากการสืบค้นไว้ด้วยกัน					
15. ความยากที่ต้องตัดสินใจว่า เราค้นคว้าเสร็จหรือยัง					

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล นางสาวนงลักษณ์ ยุทธศิลป์
Ms. Nonglak Yuttasinseewee

2. หมายเลขบัตรประชาชน

3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

4. ตำแหน่งทางวิชาการ -

5. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก

สาขาวิชา สารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000

โทรศัพท์ 056-711135 ต่อ 1303 , 086-8507802,

E-mail : nyutta@gmail.com

6. ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น

6 สาขาวิชาการที่มีความชำนาญ/เชี่ยวชาญ

การบริหารจัดการห้องสมุด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก

การรู้สารสนเทศ

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

งานวิจัยเรื่อง สภาพห้องสมุดโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย พ.ศ. 2544